

280. ODLUKA o odobravanju isplate sredstava gradovima i općinama za sufinansiranje prijevoza učenika utvrđenih Proračunom ŽZH za 2024. godinu	330
281. RJEŠENJE o prijedlogu za imenovanje člana Školskog odbora Osnovne škole Tina Ujevića Vitina Ljubuški	331
282. RJEŠENJE o prijedlogu za imenovanje člana Školskog odbora Prve osnovne škole Široki Brijeg	331
283. RJEŠENJE o prijedlogu za imenovanje člana Školskog odbora Srednje strukovne škole Ruđera Boškovića Ljubuški	331
284.-286.ZAKLJUČCI o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2024. godinu s 32. sjednice	332

266

Na temelju članka 15. točka f) i h) i 26. e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 10/03) Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 14. sjednici održanoj 22. ožujka 2024. godine d o n o s i

ZAKON O GRAĐENJU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se tehnička i druga svojstva kojima moraju udovoljavati građevine na području Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), sudionici u građenju, izrada tehničke dokumentacije (u daljnjem tekstu: projektiranje), postupak izdavanja građevne dozvole, odnosi na gradilištu, postupak izdavanja uporabne dozvole, uporaba i održavanje građevine, uklanjanje građevine, propisuje odredbe o nadzoru i sankcije zbog nepridržavanja odredbi ovog Zakona, kao i druga pitanja od značaja za građenje na području Županije.

Članak 2. (Značenje pojmova)

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:

- a) Građenje je izvedba građevinskih i drugih radova (pripremni, zemljani, konstrukcijski, instalaterski, završni radovi, te ugradnja građevinskih proizvoda, postrojenja ili opreme), kojima se gradi nova građevina, vrši rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, sanacija, izvođenje drugih radova na građevini, uklanjanje građevine, vrše pripremni radovi i građenje privremenih građevina, osim radova tekućeg održavanja, radova sanacije koji se mogu smatrati tekućim održavanjem i konzervacije građevine,
- b) Građevinom se smatra građevinski objekt na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevinskog dijela i ugrađene opreme, koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu. Pod građevinom se podrazumijevaju i:
 - 1) prometne, vodoprivredne i energetske građevine i površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske građevine, oprema i instalacije, građevine i instalacije komunalne infrastrukture,
 - 2) proizvodne i druge gospodarske građevine i postrojenja, skladišta, sajmišta i slične građevine,
 - 3) vodni objekti koji se s obzirom na njihovu namjenu koriste za uzgoj ribe (ribogojilišta, plutajuće platforme i sl.),
 - 4) trgovi, javne površine, javne zelene površine, igrališta, sportske građevine, groblja, centar za upravljanje otpadom, površine na kojima se vrši tretman otpada, javne tržnice, skloništa i slične građevine.
- c) Građevinskim dijelom iz točke b) ovog stavka smatra se dio građevine izrađen od građevinskih materijala i proizvoda, s ugrađenim instalacijama i završnim građevinskim radovima,
- d) Opremom se smatraju ugrađena postrojenja, uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi ugrađeni proizvodi koji su u sklopu tehničko-tehnološkog procesa,
- e) Pripremnim radovima smatra se izvođenje radova i građenje pomoćnih privremenih građevina, koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjenu odgovarajuće tehnologije građenja,
- f) Radovi na zamjeni, dopuni i popuni opreme, ako je to u skladu s namjenom građevine ne smatraju se rekonstrukcijom, kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine,
- g) Održavanjem građevine smatra se praćenje stanja građevine i poduzimanje mjera nužnih za sigurnost građevine i sigurnost života i zdravlja ljudi,
- h) Sanacijom se smatraju radovi na oštećenim građevinama, kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja,
- i) Radovima redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine koji se mogu smatrati radovima tekućeg održavanja, smatraju se radovi koji ne utječu na konstrukciju građevine, zaštitu okoliša, namjenu,

- promjenu dimenzija ili vanjski izgled (manji popravci, žbukanje, bojenje fasada i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevne stolarije, ostakljivanje postojećih otvora, pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i popravak oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i sl.) te radovi kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je građevina izgrađena,
- j) Građevinskim proizvodima se smatraju proizvedeni građevinski materijali, prerađevine, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije,
- k) Rekonstrukcijom građevine smatra se izvođenje radova na postojećoj građevini (izmjena opreme, izmjena tehnološkog procesa, promjena namjene, vrše radovi kojima se mijenjaju konstruktivni elementi koji mogu utjecati na stabilnost građevine ili njezinih dijelova i sl.) ako se tim radovima utječe na tehnička svojstva građevine, odnosno na temeljne zahtjeve za građevinu iz članka 5. ovog Zakona ili ako se tim radovima mijenjaju lokacijski odnosno posebni uvjeti utvrđeni na toj lokaciji. Rekonstrukcijom građevine, u smislu ovog Zakona, smatraju se i radovi kojima se građevina, čije je oštećenje nastalo kao posljedica starosti građevine, ili posljedica elementarnih nepogoda, prirodnih ili tehničkih katastrofa i ratnih djelovanja prelazi 70%, dovodi u stanje koje je imala prije oštećenja,
- l) Konzerviranjem građevine se smatraju radovi kojima se oštećena ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnjeg propadanja, a do stjecanja uvjeta za njezinu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini,
- m) Dogradnjom se smatra svako proširenje postojećeg objekta, kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na taj objekt i ako dograđeni dio čini građevnu i funkcionalnu cjelinu s objektom uz koji se dograđuje,
- n) Nadogradnjom se smatra izgradnja jedne ili više etaža, kao i preuređenje krovišta, odnosno potkrovlja na postojećim građevinama kojima se dobiva novi stambeni ili poslovni prostor,
- o) Promjenom namjene građevine smatra se izvođenje građevinskih radova (uključujući građevinsko-zanatske i instalaterske radove) kojima se mijenja namjena dana u građevnoj dozvoli na temelju koje je građevina izgrađena,
- p) Uklanjanjem građevine se smatra rušenje i demontaža građevine ili njenog dijela te odvoženje preostalog materijala, opreme i drugih elemenata građevine, te dovođenje građevne čestice, odnosno zemljišta na kojemu se nalazila građevina u uredno stanje,
- r) Zgrada je objekt čiju građevnu cjelinu čine horizontalni i vertikalni elementi konstrukcije te krov (sa svim instalacijama i opremom), koji čine funkcionalnu cjelinu, a namijenjena je za stanovanje ili obavljanje određenih djelatnosti.
- s) Složena građevina je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina,
- t) Zaštita spomenika kulture:
- 1) Konzervacija spomenika podrazumijeva očuvanje fizičkih ostataka spomenika i njegovog okruženja uz zabranu bilo kakve izgradnje novog objekta na istom lokalitetu ili u blizini lokaliteta, te zaštitu od uništenja nalaza i preuređenja koji bi ugrozili autentičnost spomenika,
 - 2) Restauracija podrazumijeva rekonstrukciju objekta uz potpuno očuvanje autentične vrijednosti objekta sa svim njegovim estetskim, umjetničkim i povijesnim vrijednostima uz uporabu tradicionalnih građevnih materijala i radova koji se izvode na temelju postojeće originalne dokumentacije,
 - 3) Reprodukacija podrazumijeva kopiranje izgleda, strukture i estetike originala radi prezentacije kulturnog ili tradicionalnog fenomena,
 - 4) Iluminacija podrazumijeva poduzimanje takvih intervencija na spomeniku ili u njegovom neposrednom okruženju radi ugradnje sustava električne rasvjete, koja će istaknuti, a ni na koji način neće ugroziti njegovu vrijednost,
 - 5) Revitalizacija je poduzimanje mjera za ožvljavanje građevina i vraćanje prvobitne funkcije građevinama koje su tu funkciju izgubile.
- u) Certifikat o energetske učinkovitosti (energetski certifikat) je potvrda kojom se označava energetska učinkovitost zgrade ili dijela zgrade,
- v) Energetska učinkovitost znači izračunata ili izmjerena količina energije koja je potrebna za zadovoljavanje potražnje za energijom povezanom s tipičnom uporabom zgrade koja, između ostaloga, uključuje i energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, zagrijavanje tople vode i rasvjetu,
- z) Energetska karakteristika zgrade je izračunata ili izmjerena količina energije potrebna za zadovoljavanje potreba za energijom prilikom karakterističnog korištenja zgrade, a koja među ostalim uključuje energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode,
- aa) Energetski audit je dokumentirani postupak za stjecanje odgovarajućih saznanja o postojećoj potrošnji energije zgrade i energetskim karakteristikama zgrade, dijela zgrade ili skupine zgrada koje imaju zajedničke energetske sustave, tehnološkog procesa i/ili industrijskog postrojenja i ostalih objekata, privatnih ili javnih usluga, za utvrđivanje i određivanje isplativosti primjene mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te izradu izvješća s prikupljenim informacijama i predloženim mjerama,
- bb) Energetsko certificiranje zgrade predstavlja skup radnji i postupaka koji uključuje: energetski audit

zgrade, vrednovanje radnji energetskog audita i izdavanje energetskog certifikata s preporukama za ekonomski povoljno poboljšanje energetskih karakteristika zgrade, a provodi ga ovlaštena osoba,

cc) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog spola predstavlja uključivanje oba spola.

Članak 3. (Primjena odredbi)

(1) Projektiranje, građenje i održavanje građevine obavlja se prema odredbama ovog Zakona, posebnih zakona, propisa donesenih na temelju zakona, tehničkih propisa, te prema normama i pravilima struke.

(2) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na građenje odgovarajuće se primjenjuju i na rekonstrukciju, nadogradnju, dogradnju, sanaciju i uklanjanje građevine ili njezinog dijela.

POGLAVLJE II. TEMELJNI ZAHTJEVI ZA GRAĐEVINU

Članak 4. (Ispunjavanje temeljnih zahtjeva)

(1) Svaka građevina, ovisno o svojoj namjeni, mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu te druge zahtjeve, odnosno uvjete propisane ovim Zakonom i posebnim propisima koji utječu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu ili na drugi način uvjetuju gradnju građevina ili utječu na građevne i druge proizvode koji se ugrađuju u građevinu.

(2) Građevni i drugi proizvodi koji se ugrađuju u građevinu moraju ispunjavati zahtjeve propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

Članak 5. (Temeljni zahtjevi za građevinu)

Temeljni zahtjevi za građevinu su:

- mehanička otpornost i stabilnost,
- sigurnost u slučaju požara,
- zaštita ljudskih života i zdravlja,
- nesmetan pristup i kretanje u građevini,
- zaštita korisnika od ozljeđivanja,
- zaštita od buke i vibracija,
- energetska učinkovitost, ušteda energije i toplinska zaštita,
- otpornost na vanjske utjecaje i zaštita od štetnog djelovanja na okoliš.

Članak 6. (Mehanička otpornost i stabilnost)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da, tijekom građenja i uporabe, predviđiva djelovanja ne prouzroče:

- rušenje građevine ili njezinog dijela,
- deformacije nedopuštenog stupnja,
- oštećenja građevinskog dijela ili opreme zbog

- deformacije nosive konstrukcije,
- nerazmjerno velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

Članak 7. (Sigurnost u slučaju požara)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenoga vremena utvrđenoga posebnim propisom,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- spriječi širenje vatre na susjedne objekte,
- omogući osobama da mogu neozljeđena napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje,
- omogući zaštita spasitelja.

Članak 8. (Zaštita ljudskih života i zdravlja)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da udovoljava uvjetima zaštite ljudskih života i zdravlja te da ne ugrožava radni i životni okoliš, posebno zbog:

- oslobađanje opasnih plinova, para i drugih štetnih tvari (onečišćenje zraka i sl.),
- opasnih zračenja,
- strujnog udara,
- eksplozije,
- zagađenja voda i tla,
- neodgovarajućeg zbrinjavanja krutog otpada,
- neodgovarajuće odvodnje otpadnih voda, drugog tekućeg otpada ili dima i plinova,
- sakupljanja vlage u dijelovima građevine ili na unutarnjim površinama,
- mehanički pokretne opreme i dijelova unutar i oko građevine.

Članak 9. (Nesmetan pristup i kretanje u građevini)

(1) Građevine javne i poslovne namjene, stambene i stambeno-poslovne namjene s deset i više stanova, moraju se projektirati i graditi tako da se osobama sa smanjenim tjelesnim mogućnostima osigurava nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad.

(2) U građevinama iz stavka (1) ovog članka za koje je izdana građevna dozvola, odnosno koje su izgrađene prije donošenja ovog Zakona, arhitektonske barijere koje onemogućavaju pristup i kretanje osobama sa smanjenim tjelesnim mogućnostima uklonit će se u roku od pet godina od stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Za uklanjanje arhitektonskih barijera, odnosno za omogućavanje pristupa građevini i kretanja u građevini osobama sa smanjenim tjelesnim mogućnostima, odgovara vlasnik građevine, odnosno investitor.

(4) Uvjete i način nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama sa smanjenim tjelesnim mogućnostima u građevinama iz stavka (1) ovog članka, propisat će Uredbom Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada Županije).

Članak 10.**(Zaštita korisnika od ozljeđivanja)**

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njezine uporabe izbjegne moguće ozljeđivanje korisnika građevine, koje može nastati od pokliznuća, pada, sudara, opekotina, udara struje ili eksplozije.

Članak 11.**(Zaštita od buke i vibracija)**

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da razina buke u građevini i njenom okruženju ne prelazi dopuštene vrijednosti za tu namjenu, određene posebnim propisom.

Članak 12.**(Energetska učinkovitost, ušteda energije i toplinska zaštita)**

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena u skladu s tehničkim propisima, standardima, normama i pravilima struke koji reguliraju oblast energetske učinkovitosti i toplinske zaštite.

(2) Građevina i oprema za grijanje i hlađenje unutar građevine moraju biti projektirani i izvedeni na način da, u odnosu na lokalne klimatske prilike, potrošnja energije prilikom korištenja bude optimalna-jednaka propisanoj razini ili niža od propisane razine, da se osigura zadovoljavajuća razina topline unutar građevine i da se sukladno poznatim dostignućima struke osigura ušteda energije.

(3) Nove građevine i građevine koje podliježu značajnoj obnovi moraju biti energetske učinkovite, tako da koriste minimalnu količinu energije za zadovoljenje svojih potreba.

Članak 13.**(Otpornost na vanjske utjecaje i zaštita od štetnog djelovanja na okoliš)**

(1) Građevina mora biti projektirana, izgrađena i održavana tako da se zaštiti od destruktivnog djelovanja vanjskih utjecaja (klimatsko-meteorološki, antropogeni i sl.), odnosno da se osigura željeni vijek trajanja građevine.

(2) Zaštita od djelovanja na okoliš podrazumijeva da su pri projektiranju građevine primijenjena najbolja tehnička saznanja koja osiguravaju da će pri izgradnji i upotrebi građevine utjecaj na okoliš biti u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša.

Članak 14.**(Odstupanje od tehničkih svojstava građevine)**

(1) U slučaju rekonstrukcije ili sanacije građevine, koju je kao spomenik kulturno-povijesnog značaja utvrdilo županijsko, općinsko ili gradsko tijelo uprave nadležno za zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz članka 5. ovog Zakona ukoliko takvo odstupanje ne utječe negativno na život i zdravlje ljudi.

(2) Suglasnost za odstupanje iz stavka (1) ovog članka,

na zahtjev investitora daje tijelo nadležno za građenje uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela uprave za zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Članak 15.**(Posebni propisi)**

Kod utvrđivanja temeljnih zahtjeva za građevinu i drugih tehničkih svojstava građevine primjenjuju se tehnički propisi uz primjenu normi koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini i uz uvažavanje europskih normi, a u skladu sa međunarodnim načelima harmonizacije tehničkog zakonodavstva uz primjenu normativa i odredbi propisanih podzakonskim aktima.

POGLAVLJE III.**GRAĐEVINSKI PROIZVODI I OPREMA****Članak 16.****(Uporaba i ugrađivanje građevinskih proizvoda, materijala i opreme)**

Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se uporabljivati, odnosno ugrađivati samo ako je njihova kvaliteta dokazana ispravom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti sukladno posebnim propisima i normama.

Članak 17.**(Novi proizvodi)**

Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na temelju potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju da građevinski proizvod ili oprema unutar granica svoje namjene zadovoljava zahtjeve u pogledu osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevinu.

POGLAVLJE IV.**ENERGETSKE KARAKTERISTIKE ZGRADE****Članak 18.****(Zahtjevi energetske učinkovitosti)**

(1) Projekt za izgradnju nove zgrade, značajna obnova postojeće zgrade mora biti u skladu sa zahtjevima za energetske karakteristike zgrada propisanim zakonom i podzakonskim propisima iz oblasti energetske učinkovitosti.

(2) Projekt iz stavka (1) ovog članka mora predvidjeti individualna mjerila potrošnje električne ili toplinske energije, odnosno prirodnog plina za svaku individualnu jedinicu u objektu u skladu s propisima iz oblasti energetske učinkovitosti.

Članak 19.**(Analiza uporabe alternativnih sustava opskrbe energijom)**

(1) Idejni projekt za individualni objekt, zgrade ili skupine zgrada veće od 1000 m², koji mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti, mora sadržavati analizu uporabe alternativnih sustava opskrbe energijom.

(2) Analiza iz stavka (1) ovog članka uzima u obzir

ekološku i ekonomsku izvodljivost visokodjelotvornih navedenih alternativnih sustava, ako su takvi dostupni:

- decentralizirani sustav opskrbe baziran na obnovljivim izvorima energije,
- kogeneraciju,
- daljinsko ili blok grijanje ili hlađenje, posebno gdje je to bazirano na potpunom ili djelomičnom korištenju obnovljivih izvora energije,
- toplinske pumpe.

Članak 20.

(Energetski certifikat zgrade)

Energetski certifikat zgrade, odnosno njenog posebnog dijela izdaje se za zgradu ili dio zgrade koja koristi energiju za održavanje unutarnje projektne temperature u skladu s njenom namjenom, prema uvjetima propisanim zakonom i podzakonskim propisima iz oblasti energetske učinkovitosti.

POGLAVLJE V.

SUDIONICI U PROJEKTIRANJU I GRAĐENJU

Članak 21.

(Sudionici u građenju)

- Sudionici u građenju su:
 - investitor,
 - projektant,
 - revident,
 - izvođač radova,
 - stručni nadzor (u daljem tekstu: nadzor).
- Odnosi između sudionika u građenju iz stavka (1) ovog članka određuju se ugovorima.

Članak 22.

(Investitor)

(1) Investitor je pravna ili fizička osoba u čije ime i za čiji račun se gradi građevina i vrše drugi zahvati u prostoru u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(2) Projektiranje, kontrolu projekta, građenje i nadzor nad građenjem investitor mora povjeriti osobama registriranim za obavljanje tih djelatnosti i koje ispunjavaju i druge uvjete propisane ovim Zakonom.

(3) Investitor je dužan osigurati stalni nadzor nad građenjem.

(4) Investitor može biti ujedno projektant i izvođač, ali nadzor mora povjeriti drugoj pravnoj osobi koje ispunjava uvjete za nadzor prema ovom Zakonu.

(5) Stavak (4) ovog članka o „sukobu interesa“ primjenjuje se i na fizičke osobe zaposlene u investitora.

(6) Investitor je dužan imenovati izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača.

(7) Investitor je dužan početak građenja prijaviti nadležnoj građevnoj inspekciji najkasnije osam dana prije početka radova.

(8) Investitor je dužan najkasnije do dana početka radova pribaviti elaborat iskolčenja građevine.

(9) U slučaju prekida radova, investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina.

(10) Ako se tijekom građenja promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavijestiti nadležno tijelo, u roku od osam dana od dana nastale promjene.

Članak 23.

(Projektant)

(1) Projektant, prema ovom Zakonu, je pravna osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja.

(2) Projektiranjem građevina i drugih zahvata u prostoru može se baviti pravna osoba, registrirana za tu djelatnost ako pored općih uvjeta ispunjava i uvjet da u radnom odnosu ima najmanje jednog diplomiranog inženjera odgovarajuće struke potrebne za izradu projekata sa položenim stručnim ispitom ili jednu osobu sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke potrebne za izradu projekata sa položenim stručnim ispitom.

(3) Pravna osoba koja nema zaposlene projektante odgovarajuće struke potrebne za svaku vrstu projekata koje radi mora osigurati angažiranje projektanata, diplomiranih inženjera odgovarajuće struke sa položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke sa položenim stručnim ispitom, sklapanjem ugovora s tim osobama odnosno sa pravnim osobama registriranim za obavljanje djelatnosti projektiranja.

(4) Projektant, diplomirani inženjer ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova, može na temelju sklopljenog ugovora sa pravnim osobama registriranim za obavljanje djelatnosti projektiranja, obavljati poslove projektiranja iz oblasti za koje ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit.

(5) Pravna osoba koja projektira, imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitetu projekta ili dijela projekta. Projektant je odgovoran da projekt ili dio projekta za čiju je izradu imenovan, zadovoljava uvjete iz ovog Zakona, posebnih zakona, propisa donesenih na temelju zakona i važećih normi.

(6) Ako u izradi projekta sudjeluje više projektanata, pravna osoba kojoj je povjerena izrada projekta, imenuje projektanta voditelja. Projektant voditelj može istodobno biti i projektant određene vrste projekta.

(7) Projektant voditelj odgovoran je za kompletnost projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekta, što potvrđuje svojim potpisom i odgovarajućom potvrdom.

(8) Ako u izradi projekta sudjeluju dvije ili više pravnih osoba investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti osobu koja će imenovati tog

koordinatora. Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz stavka (7) ovog članka.

(9) Osoba koja se imenuje za projektanta sukladno stavku (5) ovog članka može biti samo diplomirani inženjer s položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja odgovarajuće struke koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova i s položenim stručnim ispitom

(10) Osoba koja se imenuje za projektanta voditelja i koordinatora projekta sukladno stavku (8) ovog članka može biti samo diplomirani inženjer s pet godina radnog iskustva u struci i s položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova s pet godina radnog iskustva u struci i s položenim stručnim ispitom.

Članak 24. **(Izvođač radova)**

(1) Građenjem, izvođenjem pojedinih radova na građevini, odnosno izvođenjem drugih zahvata u prostoru, prema ovom Zakonu, može se baviti pravna ili fizička osoba (obrtnik) registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: izvođač).

(2) Građenjem građevina, izvođenjem pojedinih radova na građevini i izvođenjem drugih zahvata u prostoru mogu se baviti pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti ako, pored općih uvjeta, ispunjavaju i uvjet da u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom imaju najmanje jednog diplomiranog inženjera građevne ili arhitektonske struke s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osobu sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja građevne ili arhitektonske struke s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili inženjera građevne ili arhitektonske struke s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom odnosno osobu sa završenim visokim obrazovanjem najmanje prvog ciklusa bolonjskog sustava studiranja građevne ili arhitektonske struke s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

(3) Građenjem građevina, izvođenjem pojedinih radova na građevini ili izvođenjem drugih zahvata u prostoru mogu se baviti fizičke osobe (obrtnik) registrirane za obavljanje te djelatnosti, i to za građenje stambenih i stambeno-poslovnih objekata bruto razvijene površine do 300 m², pomoćnih objekata bruto razvijene površine do 150 m², za izvođenje zanatskih radova kao podizvođačkih radova izvođača reguliranih ugovorom i za izvođenje zahvata u prostoru u skladu sa odredbama u članku 44. ovog Zakona.

(4) Iznimno kada je investitor fizička osoba koja gradi za svoje potrebe stambeni objekt do 150 m² korisne površine, može graditi sam ukoliko ima najmanje srednju stručnu spremu tehničke struke, tri godine radnog iskustva

i položeni stručni ispit.

(5) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor je dužan imenovati izvođača radova odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

(6) Izvođač radova je dužan:

- a) graditi u skladu s građevnom dozvolom ili lokacijskom dozvolom za objekte za koje nije potrebna građevna dozvola, ovim Zakonom, podzakonskim propisima, posebnim propisima i pravilima struke,
- b) radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine, odnosno temeljni zahtjevi za građevinu odgovaraju zahtjevima iz članka 5. ovog Zakona,
- c) ugraditi materijale, opremu i proizvode u skladu s člankom 16. i 17. ovog Zakona,
- d) osigurati dokaze o kvaliteti radova te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovog Zakona i zahtjevima iz projekta,
- e) osigurati dokaze kojima će dokazati usklađenost zgrade sa zahtjevima o energetskim karakteristikama zgrade sukladno propisima iz oblasti energetske učinkovitosti,
- f) poduzeti mjere za sigurnost građevine, radova, opreme i materijala, za sigurnost radnika, sudionika u prometu, sigurnost susjednih građevina.
- g) tijekom građenja voditi građevinski dnevnik.
- h) bez odgađanja obavijestiti nadležnu instituciju, kada u tijeku građenja ili izvođenja drugih radova naide na objekte koji imaju obilježje prirodnog ili kulturno-povijesnog značaja i poduzeti potrebne mjere zaštite lokaliteta,
- i) pisano obavijestiti investitora i nadležno tijelo koje je izdalo građevnu dozvolu o nedostacima u tehničkoj dokumentaciji i o nepredviđenim okolnostima koje su važne za izvođenje radova prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji.
- j) u slučaju prekida radova osigurati gradilište i objekt koji gradi,
- k) omogućiti građevnoj inspekciji slobodan pristup gradilištu i dokumentaciji,
- l) sačiniti pisano izvješće o izvedenim radovima po završetku gradnje i uvjetima za održavanje građevine.

(7) Izvođač iz stavka (1) ovog članka imenuje voditelja građenja, a ako izvodi samo pojedine radove, imenuje voditelja tih radova. Voditelj građenja, odnosno voditelj radova odgovoran je za provođenje stavka (6) ovog članka.

(8) Voditelj građenja i voditelj pojedinih radova može biti diplomirani inženjer odgovarajuće struke s najmanje tri godine radnoga iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja odgovarajuće struke s najmanje tri godine radnoga iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem prvog ciklusa bolonjskog sustava studiranja odgovarajuće struke s najmanje pet godina radnoga iskustva u struci

i položenim stručnim ispitom ili inženjer odgovarajuće struke s najmanje pet godina radnoga iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

(9) Izuzetno od odredbi iz stavka (8) ovog članka, kada je investitor fizička osoba koja gradi za svoje potrebe stambeni objekt iz članka 24. stavak (4) ovog Zakona voditelj građenja može biti i osoba sa odgovarajućom srednjom stručnom spremom i pet godina radnog iskustva u struci, te sa položenim stručnim ispitom.

(10) Fizička osoba iz članka 24. stavak (4) ovog Zakona može biti voditelj gradnje ako ispunjava uvjete iz članka 24. stavka (9) ovog Zakona.

Članak 25. **(Stručni nadzor)**

(1) Nadzor nad građenjem, u ime investitora, prema ovom Zakonu, može obavljati pravna osoba registrirana za poslove projektiranja ili građenja.

(2) Nadzor nad građenjem može obavljati pravna osoba registrirana za poslove projektiranja ili građenja koja ima u radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog diplomiranog inženjera odgovarajuće struke potrebne za radove za koje obavlja nadzor s najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osobu sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke potrebne za radove nad kojima obavlja nadzor s najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

(3) Pravna osoba koja nema zaposlene diplomirane inženjere odgovarajuće struke potrebne za sve vrste radova za koje obavlja nadzor s najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osobe sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke potrebne za sve vrste radova za koje obavlja nadzor s najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom, mora osigurati njihovo angažiranje, sklapanjem ugovora s tim osobama ili sa pravnim osobama registriranim za poslove projektiranja ili građenja.

(4) Pravna osoba koja provodi stručni nadzor imenuje nadzorne inženjere za konkretni objekt.

(5) Nadzorni inženjer je osoba ovlaštena za provedbu nadzora nad građenjem, koji se provodi u ime investitora.

(6) Ovisno o složenosti objekta, pravna osoba koja obavlja poslove nadzora nad građenjem, u ime investitora, može imenovati nadzorni tim i koordinatora. Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inženjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih faza objekta ili dijelova objekta.

(7) U provođenju nadzora nadzorni inženjer dužan je:

- a) utvrditi usklađenost iskolčenja građevine s elaboratom o iskolčenju građevine i projektom,
- b) provjeriti i utvrditi gradi li se u skladu s građevnom

dozvolom, lokacijskom dozvolom, tehničkom dokumentacijom i ovim zakonom,

- c) provjeriti i utvrditi je li kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta te je li ta kvaliteta dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima,
- d) potvrditi urednost izvođenja radova potpisivanjem građevinskog dnevnika te kontrolirati i sve eventualno promijenjene okolnosti u tehničkoj dokumentaciji,
- e) napisati završno izvješće investitoru o obavljenom nadzoru nad građenjem objekta,
- f) biti nazočan u svim fazama uzimanja uzoraka ugrađenog materijala kao i u svim fazama testiranja nosivog sklopa građevine.

(8) Akt o imenovanju nadzornog inženjera, pravna osoba dužna je dostaviti nadležnom građevinskom inspektoratu.

(9) Inženjer odgovarajuće struke sa deset godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom ili osoba sa završenim visokim obrazovanjem prvog ciklusa bolonjskog sustava studiranja i položenim stručnim ispitom sa deset godina radnog iskustva može vršiti nadzor iz svoje struke za objekte za koje nije predviđena kontrola projekta.

(10) Nadzor nad građenjem investitor ne može povjeriti istoj pravnoj osobi kojoj je povjerio građenje građevine.

(11) Nadzorni inženjer ne može biti zaposlenik izvođača na istoj građevini.

(12) Nadzorni inženjer dužan je pravovremeno obavijestiti investitora o svim uočenim nedostacima i nepravilnostima iz stavka (7) ovog članka.

Članak 26. **(Revident)**

(1) Kontrolu projekta može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja.

(2) Kontrolu projekta može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja ako pored općih uvjeta ispunjava i uvjet da u radnom odnosu ima najmanje jednog diplomiranog inženjera odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom i najmanje pet godina radnog iskustva u struci ili osobu sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(3) Izuzetno od odredbe iz stavka (2) ovog članka, kontrolu projekta može obavljati i visokoškolska, odnosno druga javna ustanova koja se bavi istraživačkom ili obrazovnom djelatnošću iz područja projektiranja i gradnje objekata, ako je registrirana u sudskom registru za djelatnost tehničkog savjetovanja u svezi sa projektiranjem i ako ispunjava uvjete u pogledu zaposlenih stručnih osoba.

(4) Pravna osoba iz stavka (2) ovog članka koja nema zaposlene diplomirane inženjere odgovarajuće

struke potrebne za sve dijelove projekta s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom ili osobe sa završenim visokim obrazovanjem najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke potrebne za sve dijelove projekta s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom, mora osigurati njihovo angažiranje, sklapanjem ugovora s tim osobama ili sa pravnim osobama registriranim za poslove projektiranja.

(5) Pravna osoba iz stavka (1) ovog članka dužna je imenovati odgovornog revidenta, koji je odgovoran za koordinaciju kontrole pojedinih faza ili dijelova glavnog, odnosno izvedbenog projekta.

(6) Odgovorni revident organizira izradu završnog izvješća o kontroli ukupne projektne dokumentacije, na temelju pojedinačnih izvješća o kontroli pojedinih faza ili dijelova projekta, koji se prilažu uz završno izvješće.

(7) Pravna osoba koja obavlja kontrolu projekta ne može biti ista pravna osoba koja je u cijelosti ili djelomično izrađivala ili nostrificirala projekt.

(8) Revident ne može biti osoba koja je u cijelosti ili djelomično sudjelovala u izradi projekta ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran kod pravne osobe u kojoj je uposlen.

(9) Revident je dužan obaviti kontrolu projekta sukladno članku 40. ovog Zakona.

Članak 27.

(Zabrana za određene osobe)

Stručne poslove projektiranja, kontrole projektne dokumentacije, građenja i nadzora nad građenjem za sudionike u građenju iz članka 21. ovog Zakona ne mogu obavljati

- državni službenici i namještenici zaposleni u tijelima uprave nadležnim za poslove prostornog uređenja i građenja ako vode postupak ili sudjeluju u postupku izdavanja građevne dozvole za predmetnu građevinu ili zahvat u prostoru odnosno koji vrše inspekcijski nadzor nad izdavanjem lokacijskih i građevnih dozvola,
- osobe koje su kao članovi Povjerenstva za davanje stručnog mišljenja sudjelovali u davanju stručnog mišljenja prilikom izdavanja lokacijske dozvole za predmetnu građevinu ili zahvat.

Članak 28.

(Stručni ispit)

(1) Diplomirani inženjeri, inženjeri, osobe sa završenim obrazovanjem prvog, drugog ili trećeg ciklusa bolonjskog sustava studiranja i tehničari koji obavljaju poslove projektiranja, kontrole projekata, građenja, nadzora nad građenjem i održavanja građevine, moraju imati položen stručni ispit.

(2) Diplomirani inženjeri ili osobe sa završenim visokim obrazovanjem drugog ili trećeg ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji obavljaju poslove izrade dokumenata prostornog uređenja moraju imati položen stručni ispit.

(3) Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita propisat će Ministar prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministar) Pravilnikom.

(4) Osobe koje su do stupanja na snagu ovog Zakona položile stručni ispit prema ranije važećim propisima za obavljanje određenih poslova u prostornom uređenju i graditeljstvu, smatrat će se da imaju položen stručni ispit u skladu s odredbama ovog Zakona.

(5) Za osobe iz stavka (1) i (2) ovog članka koje imaju položen stručni ispit pred drugim tijelima nadležnim za oblast prostornog uređenja i građenja na području Bosne i Hercegovine, isti se smatra važećim i za prostor Županije.

Članak 29.

(Inženjerska komora)

(1) Radi unaprjeđenja uvjeta za obavljanje stručnih poslova u oblasti prostornog uređenja i planiranja, projektiranja, građenja i drugih relevantnih oblasti za stanje u prostoru, radi provođenja i zaštite javnog interesa u obavljanju poslova i pružanju usluga iz tih oblasti, radi zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih potreba, te radi organiziranog nastupa pripadnika profesije prema državnim tijelima, udruženjima, tržištu i ukupnom društvenom okruženju, na području Županije se osniva Inženjerska komora (u daljnjem tekstu: Komora).

(2) Komora je pravna osoba i ima svoj Statut kojim se uređuje organizacija, način obavljanja poslova, prava i obveze njenih članova.

(3) Na Statut Komore suglasnost daje Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Osnivači, a ujedno i članovi Komore su diplomirani inženjeri odnosno osobe sa završenim visokim obrazovanjem prvog, drugog ili trećeg ciklusa bolonjskog sustava studiranja i inženjeri arhitektonske, građevinske i drugih struka koje sudjeluju u pojedinim fazama procesa građenja građevina, koji imaju odgovarajuće stručno zvanje i koji su dobrovoljno pristupili u članstvo Komore u skladu s odredbama Statuta Komore, a koji ispunjavaju i druge propisane kriterije.

(5) Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo.

(6) Komora se može osnovati i zajednički sa drugim županijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 30.

(Poslovi koje obavlja Komora)

Komora obavlja sljedeće poslove:

- utvrđuje profesionalna prava i dužnosti i etičke norme ponašanja članova u obavljanju poslova izrade planova, projektiranja, nadzora, kontrole i izvođenja radova,
- organizira sudove časti za utvrđivanje povreda profesionalnih normi,
- vodi evidenciju sudionika u građenju,
- brine o trajnom stručnom uzdizanju svojih članova i kandidata za članove Komore, te s tim u vezi

- ustpostavlja i unaprjeđuje razne oblike stručne i naučne suradnje s odgovarajućim tijelima, institucijama i asocijacijama,
- e) analizira stanje regulative u oblasti prostornog planiranja i građenja, predlaže izmjene i razvoj regulative,
 - f) organizira sustav informiranja članova i ukupne javnosti o stanju i problemima, te o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unaprjeđenja prostornog uređenja i graditeljstva,
 - g) daje stručne savjete iz svog djelokruga pojedincima i organizacijama,
 - h) ostvaruje suradnju sa drugim inženjerskim komorama i njihovim međunarodnim asocijacijama,
 - i) afirmira materijalne i druge interese ovlaštenih planera, projektanata i izvođača.

Članak 31.

(Organizacija Komore)

- (1) Tijela Komore su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i predsjednik.
- (2) Komora je organizirana po strukovnim skupinama.
- (3) Radom skupine upravlja izvršni odbor skupine.
- (4) Ostala pitanja pobliže se određuju Statutom Komore.

POGLAVLJE VI.

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA-PROJEKTI

Članak 32.

(Vrste projekata)

- (1) Tehnička dokumentacija za građevine i zahvate u prostoru prema redoslijedu izrade dijeli se na slijedeće vrste projekata:
 - a) idejni projekt,
 - b) glavni projekt,
 - c) izvedbeni projekt,
 - d) projekt izvedenog stanja.
- (2) Idejni, glavni i izvedbeni projekt odnosno projekt izvedenog stanja mora biti izrađen u skladu s uvjetima gradnje na određenoj lokaciji, propisima i pravilima struke.
- (3) Ministar će donijeti Pravilnik o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji tehničke dokumentacije.

Članak 33.

(Idejni projekt)

- (1) Idejni projekt je skup međusobno usklađenih nacrti i dokumenata kojima se daju osnovna oblikovno-funkcionalna i tehnička rješenja građevine, odnosno zahvata u prostoru, te prikaz smještaja građevine u prostoru.
- (2) Idejni projekt sadrži tehnički opis, situacijsko rješenje građevine u prostoru, odgovarajuću grafičku dokumentaciju za razradu tehničke dokumentacije, sve tlocrte građevine, presjeke, pročelja, i/ili druge sadržaje

koji definiraju zahvat, odnosno građevinu u prostoru, te po potrebi i grubi predmjer radova, materijala i opreme.

(3) Idejni projekt, ovisno o složenosti i tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati i druge nacрте i priloge ako su oni značajni za utvrđivanje urbanističko-tehničkih uvjeta, kao i drugih uvjeta za izradu glavnog projekta (opis tehnološkog procesa, tehnološki nacrti, opis primjene određene tehnologije građenja, procjena troškova, preliminarna procjena utjecaja na okoliš i sl.), kao i drugu dokumentaciju predviđenu posebnim propisima (iz oblasti energetske učinkovitosti i dr.).

Članak 34.

(Glavni projekt)

(1) Glavni projekt, u smislu ovog Zakona, je skup međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine, prikaz smještaja građevine u prostoru, dokazuje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu, drugih zahtjeva iz ovog Zakona, posebnih zakona i podzakonskih propisa.

(2) Glavni projekt sadrži i lokacijsku dozvolu.

(3) Glavni projekt, može biti izrađen iz jednog ili više dijelova – faza i ovisno o vrsti objekta i tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati i više vrsta projekata:

- a) arhitektonski projekt,
- b) građevinski projekt,
- c) projekt instalacija,
- d) projekt ugrađene opreme,
- e) i druge vrste projekata.

(4) Projekt iz stavka (2) ovog članka, ovisno o vrsti građevine, sadrži:

- a) nacрте,
- b) tehnički opis,
- c) predmjer radova, materijala i opreme,
- d) podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta,
- e) proračun konstrukcije, hidraulike, energetike, fizikalnih svojstava i dr. kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema članku 5. ovog Zakona,
- f) program kontrole i osiguranja kvalitete,
- g) tehničko rješenje sanacije okoliša gradilišta,
- h) elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim propisom propisane mjere odlaganja,
- i) elaborat zaštite okoliša, ukoliko je posebnim propisima za predmetnu građevinu propisano donošenje elaborata,
- j) situacijski prikaz objekta,
- k) tehničke uvjete građenja,
- l) izvješće o obavljenoj kontroli, ako objekt podliježe kontroli,
- m) dokumentaciju predviđenu propisima iz oblasti energetske učinkovitosti,
- n) glavni projekt zaštite od požara odnosno elaborat zaštite od požara i druge elabore,

o) i/ili druge sadržaje u skladu s posebnim propisima.

(5) Glavni projekt treba biti usuglašen s lokacijskom dozvolom, odnosno s idejnim projektom, urbanističko-tehničkim i ostalim uvjetima iz lokacijske dozvole.

(6) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat o usklađenosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama članka 5., 15. i 16. ovog Zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

(7) Ako je glavni projekt izrađen na stranom jeziku, mora sadržavati i prijevod na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

(8) Za određene specifične građevine, Ministarstvo može propisati i dodatne obvezne projekte.

Članak 35.

(Izvedbeni projekt)

(1) Izvedbeni projekt je skup međusobno usklađenih projekata kojima se detaljnije razrađuje i dopunjuje izvedbenim detaljima tehničko rješenje dano glavnim projektom u svrhu izvođenja radova.

(2) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom i uvjetima za građenje danim u građevnoj dozvoli te sadržavati detaljne crteže i njihove tekstualne opise, čime se građevina potpuno definira za izvedbu.

(3) Izvedbeni projekt obvezno se izrađuje za zgrade i objekte javne namjene, te za objekte čiji priloženi glavni projekt ne sadrži razradu detalja potrebnih za izvođenje radova.

(4) Tehnički prijem građevine i izdavanje uporabne dozvole obavlja se na temelju glavnog ili izvedbenog projekta, a za objekte iz stavka (3) ovog članka na temelju izvedbenog projekta.

(5) Ako izvedbeni projekt nije radio projektant glavnog projekta, investitor je dužan izvedbeni projekt dostaviti projektantu glavnog projekta radi ovjere usklađenosti izvedbenog projekta s glavnim projektom i uvjetima danim u građevnoj dozvoli.

(6) Projektant glavnog projekta, odnosno revident dužan je napismeno izvijestiti građevnu inspekciju da izvedbeni projekt koji mu je dostavljen na ovjeru nije urađen u skladu s uvjetima iz građevne dozvole, odredbama ovog Zakona i propisima donesenim na temelju ovog Zakona i pravilima struke.

(7) Izvedbeni projekt sadrži i dokumentaciju predviđenu propisima iz oblasti energetske učinkovitosti.

Članak 36.

(Projekt izvedenog stanja)

(1) Projekt izvedenog stanja je skup međusobno usklađenih projekata koji se rade kada se u tijeku izvođenja radova na objektu vrše izmjene i to za one radove i dijelove objekta na kojima je došlo do izmjene u odnosu na prvobitni glavni ili izvedbeni projekt a za koje izmjene nije bilo potrebno ishoditi izmjenu ili dopunu građevne dozvole iz članka 56. ovog Zakona.

(2) Projekt izvedenog stanja iz stavka (1) ovog članka sadrži sve što sadrži glavni i izvedbeni projekt uz dodatak izmjena i radova kao i dijelove objekta na kojima je došlo do izmjene u odnosu na prvobitni glavni ili izvedbeni projekt.

(3) Projekt izvedenog stanja iz stavka (1) ovog članka se radi u istom mjerilu kao i izvedbeni projekt.

Članak 37.

(Dokumentacija kontrole kvalitete)

(1) Dokumentaciju kontrole kvalitete čine svi projekti i planovi kontrole kvalitete materijala, kontrole montaže, kontrole utezanja i sl., atesti i certifikati ugrađenog materijala, rezultati završnih mjerenja i testova koji su provedeni u skladu sa posebnim tehničkim i drugim propisima, te u skladu sa važećim standardima.

(2) Investitor je dužan, prilikom tehničkog pregleda objekta, dostaviti povjerenstvu na uvid svu dokumentaciju kontrole kvalitete iz stavka (1) ovog članka.

Članak 38.

(Projekt tehnologije i organizacije građenja)

(1) Projekt tehnologije i organizacije građenja se izrađuje za obimne i složene građevine ili u slučaju posebnih uvjeta izgradnje (ograničen prostor, nova tehnologija rada, povećana opasnost na radu, izraženi utjecaji na okoliš i sl.).

(2) Obveza izrade projekta tehnologije i organizacije građenja se definira lokacijskom dozvolom. U tom slučaju, projekt tehnologije i organizacije građenja se izrađuje usporedo s glavnim projektom, a investitor prilaže oba projekta uz zahtjev za građevnu dozvolu. U slučaju da se posebno traži dozvolu za pripreme radove, onda se projekt tehnologije i organizacije prilaže uz odgovarajući zahtjev.

(3) Izuzetno, obveza izrade projekta tehnologije i organizacije može se propisati građevnom dozvolom, a provjeru postojanja i kontrolu sadržaja projekta vrši nadležni urbanističko-građevinski inspektor prilikom inspekcijskog pregleda na gradilištu.

(4) Projekt iz stavka (3) ovog članka izrađuje odabrani izvođač radova, a projektant glavnog projekta vrši pregled i daje suglasnost na predložena tehnološka rješenja. Izuzetno, tehnološka rješenja – tehnologiju građenja daje projektant glavnog projekta, ukoliko se radi o novoj odnosno specifičnoj tehnologiji.

(5) Projekt tehnologije i organizacije građenja sadrži:

- a) analizu svih uvjeta izgradnje,
- b) prijedlog mogućih tehnologija građenja sa optimizacijom,
- c) specifikacije potrebnih resursa,
- d) vremenski plan izgradnje,
- e) projekt tehničkog opremanja i uređenja gradilišta,
- f) analizu rizika i elaborat zaštite na radu prilikom izgradnje,
- g) procjenu utjecaja i elaborat otklanjanja i smanjenja

utjecaja na okoliš prilikom izgradnje, odnosno drugu dokumentaciju sukladno propisima o okolišu

h) sustav kvalitetnog rukovođenja i upravljanja kvalitetom.

Članak 39.

(Označavanje projekta)

(1) Tehnička dokumentacija mora imati naznačenu pravnu osobu koja ih je izradila, naziv građevine, ime i prezime, odnosno naziv investitora, oznaku ili broj projekta, odnosno njegovog dijela, vrstu tehničke dokumentacije, za nacrt: vrstu nacrtu i mjerilo u kojem je nacrt izrađen, datum izrade, ime i prezime te potpis projektanta, projektanta voditelja i projektanta koordinatora, kao i ovjeru pravne osobe.

(2) Ovjerom projekta, odnosno svih nacrtu pravna osoba koja je izradila projekt potvrđuje da je projekt kompletan, njegovi dijelovi međusobno usklađeni, kao i da je usklađen sa odredbama ovog Zakona, posebnih zakona, propisima i normama donesenim na temelju zakona i pravilima struke.

(3) Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani tako da je onemogućena zamjena sastavnih dijelova.

(4) Uz projekt mora biti uvezan akt o važećoj registraciji pravne osobe koja je izradila projekt, dokaz o položenom stručnom ispitu projektanta voditelja, projektanta koordinatora i projektanata pojedinih dijelova projekta, te izvješće o kontroli projekta ako projekt podliježe kontroli.

Članak 40.

(Kontrola projekta)

(1) Kontrola glavnog, odnosno izvedbenog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti u pogledu:

- mehaničke otpornosti i stabilnosti,
- sigurnosti u slučaju požara,
- zaštita ljudskih života i zdravlja,
- nesmetan pristup i kretanje u građevini,
- zaštita korisnika od ozljeđivanja,
- zaštite od buke i vibracija,
- energetske učinkovitosti, uštede energije i toplinske zaštite,
- otpornosti na vanjske utjecaje i zaštite od štetnog djelovanja na okoliš,
- zaštite na radu.

(2) Kontrolu projekta investitor može povjeriti samo revidentu iz članka 26. ovog Zakona.

(3) Odgovorni revident koji je obavio kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisano zbirno izvješće.

(4) Ako je projekt izrađen u inozemstvu, revident mora obaviti kontrolu kojom se utvrđuje da je izrađen u skladu s ovim Zakonom, posebnim zakonima, propisima donesenim na temelju zakona i priznatim normama.

(5) Kontroli projekta podliježu svi projekti za koje građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo i nadležna gradska odnosno općinska služba osim individualnih stambenih objekata i individualnih stambeno-poslovnih objekata

bruto razvijene površine do 300 m².

Članak 41.

(Nostrifikacija projekta)

(1) Utvrđivanje usklađenosti idejnog, glavnog, izvedbenog projekta i projekta izvedenog stanja izrađenog prema inozemnim propisima, s ovim zakonom, posebnim zakonima, propisima i normama donesenim na temelju zakona i pravilima struke (u daljnjem tekstu: nostrifikacija) mora se obaviti, bez obzira na vrstu i veličinu građevine.

(2) Nostrifikaciju projekta provodi pravna osoba registrirana u Bosni i Hercegovini za poslove projektiranja, koja ispunjava uvjete za obavljanje poslova kontrole projekta, a koja imenuje odgovornog revidenta i revidente za svaku vrstu projekta, sukladno članku 26. ovog Zakona.

(3) Projekt, odnosno njegovi dijelovi moraju biti prevedeni na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini prije nostrifikacije. Uz prijevod na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, projekt mora zadržati izvorni tekst na stranom jeziku.

(4) Pravna osoba ovlaštena za nostrifikaciju koja obavi nostrifikaciju dužna je o tome sastaviti pisano izvješće, ovjeriti projekt i izdati potvrdu.

(5) U slučaju da projektu koji se nostrificira nedostaju dijelovi propisani ovim Zakonom, pravna osoba ovlaštena za nostrifikaciju može izraditi te dijelove projekta.

(6) Ovjerom projekta iz stavka (1) ovog članka pravna osoba registrirana za projektiranje odgovara za izvršenu nostrifikaciju projekta, odnosno usklađivanje projekta sa ovim zakonom, posebnim zakonima, tehničkim propisima donesenim na temelju zakona i sa važećim normama za tu oblast.

Članak 42.

(Čuvanje projekta)

(1) Idejni projekt, glavni projekt, izvedbeni projekt ili projekt izvedenog stanja, trajno čuva nadležno tijelo uprave koje je izdalo lokacijsku, građevnu odnosno uporabnu dozvolu.

(2) Građevnu dozvolu, glavni projekt, izvedbeni projekt ili projekt izvedenog stanja građevine, sa svim nacrtima, izmjenama i dopunama, dužan je čuvati investitor, odnosno pravni slijednik građevine, za sve vrijeme dok građevina postoji.

(3) Pravna osoba koja je izradila tehničku dokumentaciju, obvezna je čuvati tehničku dokumentaciju u vremenu od najmanje deset godina nakon izgradnje građevine.

POGLAVLJE VII. GRAĐEVNA DOZVOLA

Članak 43.

(Pristupanje građenju na temelju pravomoćne građevne dozvole)

(1) Građenju nove građevine, rekonstrukciji, dogradnji, nadogradnji i sanaciji postojeće građevine može se

pristupiti samo na temelju pravomoćne građevne dozvole, osim u slučajevima iz članka 44. ovog Zakona.

(2) U postupku izdavanja građevne dozvole primjenju se odredbe Zakona koji uređuje upravni postupak ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 44.

(Građenje bez građevne dozvole)

- (1) Građevna dozvola nije potrebna:
- za kablovske i zračne priključke na niskonaponsku i TK mrežu, kao i za vodove kojima se građevina priključuje na postojeće instalacije (vodovod, kanalizaciju, plinovod, itd.),
 - za građenje grobnice,
 - za ograđivanje građevne parcele, za uređenje okućnice za građevinu (platoi, staze, vanjsko stubište oslonjeno cijelom površinom na tlo, potporni zidovi visine do 0,8 m od nivoa tla),
 - za staklenik za smještaj bilja, tlocrtne površine (bruto) do 30 m²,
 - za bunar za vodu ili cisternu za vodu, zapremine do 10 m³,
 - za pomoćne građevine: individualne garaže, spremišta, drvarnice, ukupne bruto površine do 24 m² i visine sljemena do 4 m, namijenjene redovitoj uporabi individualnog stambenog objekta ili individualnog stambeno-poslovnog objekta, a za koje je izdana građevna dozvola,
 - za dječje igralište,
 - za nadstrešnicu za sklanjanje ljudi u javnom prometu,
 - za montažne objekte do 20 m² i kioske gotove konstrukcije do 20 m²,
 - za reklamni pano, bruto površine oglasne ploče do 12 m²,
 - za sportske terene bez tribina, koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo (nogometna igrališta te igrališta za tenis i slično),
 - za radove na stubištima, hodnicima i sl. na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini osobama s teškoćama u kretanju ako se ne radi o radovima iz članka 2. točke l), m), n), o) i p) ovog Zakona,
 - gradnju plastenika za poljoprivrednu proizvodnju,
 - gradnju bunara, vodospremnika, cjevovoda za sustav natapanja na poljoprivrednom zemljištu u svrhu poljoprivredne proizvodnje,
 - gradnju nadstrešnice za privremeni boravak stoke, nadstrešnice za privremeno skladištenje sijena sve do 500 m² na poljoprivrednom zemljištu,
 - gradnju objekta privremenog karaktera za smještaj opreme i alata korištenih u poljoprivredi, te boravak radnika na poljoprivrednom zemljištu,
 - ostala infrastruktura u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje.
- (2) Za građevine i zahvate iz stavka (1) ovog članka

investitor može pristupiti građenju na temelju pravomoćne lokacijske dozvole.

(3) Za građevine i zahvate iz stavka (1) ovog članka u postupku izdavanja lokacijske dozvole investitor je dužan uz zahtjev priložiti i dokaz da ima pravo graditi iz članka 49. ovog Zakona.

(4) Za građevine i zahvate iz stavka (1) ovog članka koje su privremenog karaktera kao dokaz da investitor ima pravo graditi smatra se i ugovor o zakupu.

(5) U građenju građevina i izvođenju zahvata iz stavka (1) ovog članka investitor i izvođač dužni su se pridržavati svih propisa i pravila struke koji se odnose na tu vrstu radova.

(6) Ministar može po potrebi pravilnikom utvrditi i druge jednostavne građevine i zahvate za koje građevna dozvola nije potrebna, te utvrditi dokumentaciju potrebnu za gradnju tih građevina i izvođenje tih zahvata u prostoru.

(7) Radovi iz stavka (1) točka g), h), i), j), k) i l) ovog članka podliježu izdavanju uporabne dozvole.

(8) Za izdavanje uporabne dozvole za radove iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o izdavanju uporabne dozvole za građenje građevina za koje se izdaje građevna dozvola.

Članak 45.

(Posebni slučajevi građenja)

(1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tijekom tih događaja ili neposredno nakon njihova prestanka, bez građevne dozvole mogu se graditi one građevine koje služe sprječavanju ili zaštiti od djelovanja tih događaja, odnosno uklanjanju štetnih posljedica.

(2) Građevina iz stavka (1) ovog članka mora se ukloniti kad prestane potreba za njeno korištenje. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna, za nju se mora naknadno ishoditi građevna dozvola u roku od šest mjeseci po prestanku potrebe njenog korištenja.

(3) Kod obnove oštećenih građevina, stupanj oštećenja svih građevina utvrđuje stručno povjerenstvo za procjenu štete koju čine stručne osobe arhitektonske, građevne, elektro i po potrebi strojarske struke, koju imenuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave ili se koristi nalaz vještaka odgovarajuće struke.

(4) Izlaskom na lokaciju oštećene građevine, stručno povjerenstvo iz stavka (3) ovog članka utvrđuje stručnim nalazom i mišljenjem stupanj oštećenja građevine kao i potrebne radnje koje treba izvršiti prije sanacije objekta, uključujući i izradu tehničke dokumentacije.

(5) U slučaju da konstruktivni elementi građevine zbog djelovanja iz stavka (1) ovog članka nisu oštećeni, građevina se može vratiti u prvobitno stanje u skladu sa građevnom dozvolom, na temelju koje je izgrađena.

(6) Ukoliko stručno povjerenstvo utvrdi da se radi o većim oštećenjima konstruktivnih dijelova građevine, nadležno tijelo će od investitora zahtijevati da priloži tehničku dokumentaciju za sanaciju građevine i ateste o izvršenim ispitivanjima konstrukcije građevine. U tom

slučaju nadležno tijelo na temelju priložene dokumentacije izdaje dozvolu za sanaciju, koja mora biti usklađena sa građevnom dozvolom na temelju koje je građevina izgrađena.

(7) U slučaju iz stavka (6) ovog članka građevnom dozvolom utvrditi će se i obveza pribavljanja uporabne dozvole sanirane građevine.

Članak 46.

(Tijela uprave nadležna za izdavanje građevne dozvole)

(1) Građevnu dozvolu izdaje gradska odnosno općinska služba uprave nadležna za poslove građenja na čijem se području planira građenje (u daljnjem tekstu: nadležna gradska odnosno općinska služba), ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Građevnu dozvolu za građevinu koja će se graditi na području više jedinica lokalne samouprave izdaje nadležna gradska odnosno općinska služba, koja je izdala lokacijsku dozvolu za građevinu, u suglasnosti s nadležnim službama ostalih jedinica lokalne samouprave na području kojih će se graditi građevina.

(3) Iznimno od stavka (1) ovog članka Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju nadležne gradske odnosno općinske službe, izdaje građevnu dozvolu za građenje građevina iz članka 47. ovog Zakona.

(4) Za pojedinačne građevine iz stavka (3) ovog članka Ministarstvo može prenijeti nadležnost za izdavanje građevne dozvole gradskoj odnosno općinskoj službi nadležnoj za poslove građenja.

Članak 47.

(Nadležnost Ministarstva)

(1) Ministarstvo izdaje građevnu dozvolu za sljedeće građevine:

a) GRAĐEVINE PROMETA I VEZA:

- 1) regionalnu cestu (gornji i donji stroj) s pripadajućim objektima (mostovi, vijadukti, tuneli, galerije, odvodnja i sl.),
- 2) željezničku prugu od značaja za Županiju (gornji i donji stroj) s pripadajućim objektima (mostovi, vijadukti, tuneli, pogonska mreža, signalni uređaji, odvodnja i sl.), osim kolodvora i pružnih postrojenja na kolodvorima i industrijskih kolosijeka,
- 3) športski i poljoprivredni aerodrom,
- 4) građevinu međumjesnih telekomunikacijskih kapaciteta i objekte radija i televizije.

b) ENERGETSKE GRAĐEVINE:

- 1) elektranu instalirane ukupne snage od 5 do 30 MW,
- 2) dalekovod od 35 do 220 kV s trafostanicama i rasklopnim postrojenjima na tom dalekovodu,
- 3) regionalni cjevovod za transport plina, nafte i naftnih derivata, magistralni naftovod i plinovod, s pripadajućim uređajima i postrojenjima
- 4) vjetroparkovi do 4 vjetroturbine,

- 5) podzemno skladište prirodnog plina kapaciteta do 50.000 tona,
- 6) skladište ukapljenog naftnog plina koje je samostalni objekt kapaciteta ispod 10.000 tona.

c) VODOPRIVREDNE GRAĐEVINE:

- 1) regulacijsku i zaštitnu vodnu građevinu na vodama II (drugog) reda,
- 2) brana s akumulacijom ili retencijskim prostorom sa pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije malih brana,
- 3) vodna građevina za zaštitu voda kapaciteta od 30.000 do 100.000 ekvivalentnih stanovnika,
- 4) građevina od značajnijeg utjecaja na širi prostor površine sliva ispod 80 km²,
- 5) zaštitni i regulacijski objekti kojima se vrši utjecaj na područje druge županije bez obzira na veličinu i kapacitet.

d) SPORTSKE GRAĐEVINE:

- 1) sportski i rekreacijski centri površine od 5 do 10 ha,
- 2) igralište za golf s pratećim sadržajima površine 5 do 10 ha,
- 3) sportski objekti županijskog značaja koje kao takve proglasi Vlada Županije.

e) OSTALE GRAĐEVINE:

- 1) objekti obrazovanja, kulture i zdravstva županijskog značaja, koje kao takve proglasi Vlada Županije,
- 2) toplinsko-lječilišni kompleksi površine 5 do 10 ha.

(2) Ministarstvo izdaje građevnu dozvolu i za privremene građevine i pripreme radove za potrebe gradilišta, za koje je propisano izdavanje građevne dozvole prema članku 54. ovog Zakona, ukoliko se radi o gradilištu građevine za koju građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo kao i za privremene građevine iz članka 55. ovog Zakona.

(3) Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje građevnu dozvolu za građevine i zahvate određene posebnim propisom.

Članak 48.

(Zahtjev za izdavanje građevne dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje građevne dozvole podnosi investitor.

(2) Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole prilažu se:

- a) pravomoćna lokacijska dozvola,
- b) izvod iz katastarskoga plana, kopija katastarskog plana ili drugi akt nadležnog tijela koji sadrži podatke o predmetnoj parceli ili obuhvatu zahvata u prostoru,
- c) dokaz da ima pravo graditi na predmetnoj lokaciji,
- d) tri primjerka glavnog projekta,

- e) pisano izvješće o obavljenoj kontroli glavnog projekta ako je kontrola projekta potrebna,
- f) pisano izvješće i potvrdu ako je potrebno izvršiti nostrifikaciju,
- g) dokumentacija predviđena propisima iz oblasti energetske učinkovitosti,
- h) suglasnost, uvjete, mišljenja i druge akte predviđene posebnim zakonom i propisima donesenim temeljem tih zakona,
- i) elaborati o istražnim radovima ako su podaci iz njih poslužili za izradu glavnog projekta, te tehnološki elaborat ako je potreban,
- j) drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

(3) Zahtjevu za građevnu dozvolu može se umjesto glavnog projekta priložiti izvedbeni projekt, koji u tom slučaju mora sadržavati sve propisane dijelove glavnog projekta. U tom slučaju izvedbeni projekt u svim postupcima uređenim ovim Zakonom i posebnim propisima zamjenjuje glavni projekt.

(4) Suglasnost, uvjeti, mišljenja i dr. akti koji su pribavljeni u postupku izdavanja lokacijske dozvole smatraju se pribavljenim i za postupak izdavanja građevne dozvole, ukoliko posebnim propisima nije predviđeno izdavanje drugih akata za postupak izdavanja građevne dozvole.

(5) Suglasnosti, mišljenja i drugi akti navedeni u stavku (2) ovog članka, nadležna tijela su dužna izdati u roku od 15 dana od primitka urednog zahtjeva, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

(6) Tijela uprave koja vode postupak izdavanja građevne dozvole dužna su u tijeku postupka izdavanja iste postupati u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Članak 49.

(Dokaz da investitor ima pravo graditi)

Dokazom da investitor ima pravo graditi u smislu ovog Zakona smatra se:

- a) izvadak iz zemljišne knjige iz kojeg je vidljivo da je investitor vlasnik, nositelj prava građenja, odnosno nositelj prava služnosti na građevnoj čestici ili građevini na kojoj namjerava graditi,
- b) odluka nadležnih tijela na temelju koje je investitor stekao pravo vlasništva, pravo građenja ili pravo služnosti,
- c) pisana i ovjerena suglasnost vlasnika zemljišta, odnosno vlasnika postojeće građevine
- d) ugovor o koncesiji,
- e) ugovor o ortaštvu ili ugovor o partnerstvu sklopljen s vlasnikom nekretnine čiji je cilj zajedničko građenje.

Članak 50.

(Postupak izdavanja građevne dozvole i žalbeni postupak)

(1) Tijelo nadležno za izdavanje građevne dozvole dužno je u postupku izdavanja građevne dozvole utvrditi

je li glavni projekt izrađen u skladu s uvjetima danim u lokacijskoj dozvoli te s odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom i posebnim propisima, nadležno tijelo iz članka 46. ovog Zakona dužno je izdati građevnu dozvolu u roku 15 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(3) Glavni projekt je sastavni dio građevne dozvole, što na projektu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom nadležnog tijela koje je tu dozvolu izdalo.

(4) Ako nadležno tijelo utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevne dozvole, pisano će odrediti investitoru rok za ispunjenje tih uvjeta.

(5) Ako investitor u određenom roku ne ispuni sve uvjete, nadležno tijelo rješenjem će odbiti zahtjev za izdavanje građevne dozvole.

(6) Protiv rješenja ili zaključka za koji je propisana mogućnost izjavljivanja žalbe, kojeg je donijela nadležna gradska odnosno općinska služba u postupku izdavanja građevne dozvole stranka može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja odnosno zaključka.

(7) Protiv rješenja ili zaključka, kojeg je donijelo Ministarstvo u postupku izdavanja građevne dozvole stranka ne može izjaviti žalbu ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 51.

(Sadržaj građevne dozvole)

(1) Građevna dozvola sadrži:

- a) podatke o investitoru po čijem zahtjevu se izdaje građevna dozvola (naziv, odnosno ime i prezime, sa sjedištem, odnosno adresom),
- b) podatke o građevini za koju se izdaje građevna dozvola sa osnovnim podacima o namjeni, gabaritu i katnosti građevine, sa oznakom lokacije (katastarske parcele) ili obuhvata zahvata u prostoru,
- c) naziv glavnog projekta s nazivom pravne osobe koja je izradila glavni projekt,
- d) konstataciju da je glavni projekt sastavni dio građevne dozvole,
- e) period za koji građevna dozvola važi,
- f) obvezu investitora da prijavi početak izvođenja radova nadležnoj građevnoj inspekciji osam dana prije početka radova,
- g) druge podatke od značaja za specifičnu lokaciju i građevinu.

(2) Tijelo nadležno za izdavanje građevne dozvole dužno je poslati primjerak građevne dozvole bez glavnog projekta nadležnoj građevnoj inspekciji.

(3) Kada Ministarstvo izdaje građevnu dozvolu, dužno je primjerak građevne dozvole dostaviti nadležnoj gradskoj odnosno općinskoj službi na čijem se teritoriju gradi građevina.

Članak 52.
**(Izdavanje građevne dozvole
za dijelove građevine)**

(1) Građevna dozvola izdaje se za građenje cijele građevine.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, na zahtjev investitora, građevna dozvola može se izdati i za dijelove građevine koji čine tehničko-tehnološku cjelinu složene građevine.

(3) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevne dozvole prema odredbi stavka (2) ovog članka, investitor je dužan ishoditi načelnu građevnu dozvolu za cijelu građevinu.

(4) Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole za dijelove građevine prilažu se:

- pravomoćna lokacijska dozvola,
- načelna građevna dozvola,
- izvod iz katastarskoga plana, kopija katastarskog plana ili drugi akt nadležnog tijela koji sadrži podatke o predmetnoj parceli ili obuhvatu zahvata u prostoru,
- dokaz da ima pravo graditi,
- tri primjerka glavnog projekta za dio građevine,
- pisano izvješće o obavljenoj kontroli glavnog projekta ako je kontrola projekta potrebna,
- pisano izvješće i potvrdu o izvršenoj nostrifikaciji ako je potrebno izvršiti nostrifikaciju,
- suglasnost, uvjete potvrde, mišljenja i dr. akte ako je to određeno posebnim zakonom.

(5) Na postupak izdavanja građevne dozvole za dijelove građevine na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona koje se odnose na postupak izdavanja građevne dozvole.

Članak 53.
(Načelna građevna dozvola)

(1) Načelnom građevnom dozvolom, prema zahtjevu investitora, određuju se dijelovi građevine za koje će se donijeti građevna dozvola.

(2) Na temelju načelne građevne dozvole, može se početi s pripremnim radovima, ali se ne može započeti s izvođenjem radova na građevini.

(3) Zahtjevu za izdavanje načelne građevne dozvole prilažu se:

- lokacijska dozvola za cijelu složenu građevinu,
- tri primjerka idejnog projekta složene građevine,
- izvod iz katastarskoga plana, s ucrtanom situacijom cijele složene građevine i susjednih objekata,
- popis dijelova građevine za koje će se donijeti građevna dozvola i redoslijed podnošenja zahtjeva,
- popis pripremnih radova koje treba izvesti,
- okolišna dozvola (ako složena građevina spada u građevine za koje je propisano izdavanje okolišne dozvole posebnim propisima),
- drugi nacrti i podaci u ovisnosti od složenosti građevine.

(4) Idejni projekt sastavni je dio načelne građevne

dozvole, što na njemu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom nadležnog tijela.

(5) Zahtjevu iz stavka (3) ovog članka može se umjesto idejnog priložiti glavni projekt cijele složene građevine.

(6) Na postupak izdavanja načelne građevne dozvole na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona koje se odnose na postupak izdavanja građevne dozvole.

Članak 54.
**(Građevna dozvola za privremene
građevine za potrebe gradilišta)**

(1) Privremene građevine i pripremni radovi za potrebe gradilišta izvode se na temelju građevne ili načelne građevne dozvole složene građevine.

(2) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovog članka, građevna dozvola potrebna je za privremene građevine i pripreme radove koji mogu biti opasni za ljudske živote i zdravlje te promet i okoliš, i to:

- za asfaltnu bazu, separaciju agregata, betonaru i sl., koji će se koristiti za građenje više građevina kroz dulji vremenski period,
- za dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno graditi radi napajanja gradilišta električnom energijom,
- za složenije radove koji mogu utjecati na ljudske živote i zdravlje ili na stabilnost građevine.

(3) Građevna dozvola za privremenu građevinu i pripreme radove iz stavka (2) ovog članka izdaje se na temelju:

- pravomoćne lokacijske dozvole,
- dokaza da investitor ima pravo graditi,
- projekta tehnologije i organizacije građenja,
- suglasnosti nadležnih institucija za privremene gradilišne priključke na komunalnu i ostalu infrastrukturu i javni put,
- odobrenja nadležnih tijela za privremeno zauzimanje i korištenje javne površine, ukoliko se radi o korištenju javnih površina,
- drugih akata ukoliko su predviđeni posebnim propisima.

(4) Građevnom dozvolom iz stavka (2) ovog članka moraju se odrediti uvjeti i rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti.

(5) Pripremni radovi istražnog karaktera (prethodne studije, istraživanja i ispitivanja terena, izrada idejnih rješenja, izrada investicijskog programa, prikupljanje podataka za projektiranje i drugi radovi koji služe za izradu tehničke dokumentacije i za donošenje odluke o izgradnji investicijskog objekta) izvode se na temelju pravomoćne lokacijske dozvole i dokaza da investitor ima pravo graditi iz članka 49. ovog Zakona.

Članak 55.
(Građevna dozvola za privremene građevine)

(1) Objekti za koje se izdaje privremena građevna dozvola su građevine za potrebe sajmovia i javnih manifestacija i privremeni montažni objekti.

(2) Objekti iz stavka (1) ovog članka mogu se postavljati samo na temelju građevne dozvole za privremene građevine.

(3) Građevnom dozvolom za objekte iz stavka (1) ovog članka mora se odrediti rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti, a on ne može biti duži od tri godine.

(4) U postupku izdavanja građevne dozvole za privremene građevine na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Članak 56.

(Izmjene i / ili dopune građevne dozvole)

(1) Investitor je dužan podnijeti zahtjev za izmjenu ili dopunu građevne dozvole ako tijekom građenja namjerava na građevini izvršiti izmjene ili dopune kojima se može utjecati na bilo koje tehničko svojstvo građevine a da se pri tome ne mijenjaju uvjeti dani u lokacijskoj dozvoli.

(2) Na postupak izmjene i/ili dopune građevne dozvole, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog Zakona koje se odnose na izdavanje građevne dozvole.

(3) Uz zahtjev za izmjenu ili dopunu građevne dozvole za građenje potrebno je priložiti: presliku ranije izdane građevne dozvole, projekt izmjene ili dopune na građevini, te odgovarajuće suglasnosti, mišljenja i druge akte nadležnih tijela uprave i pravnih osoba koje su relevantne za planiranu izmjenu ili dopunu.

(4) Ako se tijekom građenja promijeni investitor, novi investitor dužan je od tijela nadležnog za izdavanje građevne dozvole zatražiti izmjenu građevne dozvole u vezi s promjenom investitora.

(5) Novi investitor dužan je uz zahtjev za izmjenu građevne dozvole priložiti:

- važeću građevnu dozvolu,
- dokaz da ima pravo graditi na navedenoj nekretnini, odnosno dokaz da je stekao pravo vlasništva na građevini.

(6) Promjena investitora može se zatražiti do izdavanja uporabne dozvole.

Članak 57.

(Početak građenja)

Građenju građevine se može pristupiti samo na temelju pravomoćne građevne dozvole, osim u slučajevima građenja iz članka 44. ovog Zakona.

Članak 58.

(Prestanak važenja građevne dozvole)

(1) Građevna dozvola prestaje važiti ako radovi na građevini za koju je građevna dozvola donesena ne započnu u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti građevne dozvole.

(2) Važenje građevne dozvole može se, na zahtjev investitora, produljiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti u skladu s kojima je donesena građevna dozvola.

(3) Zahtjev iz stavka (2) ovog članka investitor mora podnijeti nadležnom tijelu uprave koje je izdalo građevnu

dozvolu prije prestanka važenja iste.

POGLAVLJE VIII.

GRADILIŠTE

Članak 59.

(Prijava građenja)

Investitor je dužan građevnoj inspekciji najkasnije u roku od osam dana prije početka građenja ili nastavka izvođenja građevinskih radova nakon prekida dužeg od tri mjeseca, pisano prijaviti početak građenja, odnosno nastavak radova.

Članak 60.

(Iskolčenje)

(1) Prije početka građenja vrši se iskolčenje građevine u skladu sa uvjetima danim u građevnoj dozvoli i na temelju glavnog ili izvedbenog projekta.

(2) Iskolčenje građevine vrše nadležna tijela uprave i pravne i fizičke osobe pod uvjetima kako je to propisano posebnim propisima iz oblasti katastra i geodetske djelatnosti.

(3) O iskolčenju se sačinjava elaborat koji se sastoji od zapisnika o iskolčenju građevine i od skice iskolčenja, te se dva primjerka elaborata dostavljaju investitoru, koji je dužan jedan primjerak elaborat dostaviti nadležnoj građevnoj inspekciji.

(4) Za štetu proisteklu iz pogrešnog iskolčenja odgovara tijelo uprave odnosno pravna osoba koja je izvršila iskolčenje.

Članak 61.

(Uređenje gradilišta)

(1) Gradilište mora biti osigurano i ograđeno radi sigurnosti prolaznika i sprječavanja nekontroliranog pristupa ljudi na gradilište.

(2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.

(3) Uz javnoprometne površine zabranjeno je ograđivati gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike.

(4) Gradilište mora imati istaknutu, na vidnom mjestu, ploču sa svim relevantnim podacima o građevini i sudionicima u gradnji (naziv investitora, izvođača radova, projektanta i osobe koja provodi stručni nadzor građenja, naziv i vrstu građevine koja se gradi i vrijeme početka radova).

(5) Pripremni radovi za građenje mogu se izvoditi na zemljištu koje nije vlasništvo investitora samo ako je investitor prethodno ishodio suglasnost vlasnika toga zemljišta.

(6) Investitor ili izvođač dužni su, radi privremenog zauzimanja susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnih zakona.

(7) Za privremeno zauzimanje javnoprometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je ishoditi dozvolu odnosno drugi akt nadležnog općinskog odnosno gradskog tijela uprave ili drugog tijela odnosno pravne osobe određene posebnim zakonom.

(8) Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije te zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprječavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

(9) Sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilištu dovedeno u uredno stanje prije izdavanja uporabne dozvole.

(10) Uređenje gradilišta propisat će ministar Pravilnikom.

Članak 62.

(Dokumentacija na gradilištu)

(1) Izvođač na gradilištu mora imati:

- rješenje o upisu u sudski registar sa popisom djelatnosti za koje je izvođač registriran,
- akt o imenovanju voditelja građenja, odnosno voditelja pojedinih radova,
- akt o imenovanju stručnog nadzora,
- građevnu dozvolu i glavni projekt,
- izvedbene projekte, sa svim izmjenama i dopunama,
- građevinski dnevnik,
- dokumentacija o ispitivanju i kvaliteti ugrađenih materijala, proizvoda i opreme,
- elaborat iskolčenja građevine,
- nacrt organizacije gradilišta,
- propisanu dokumentaciju o upravljanju građevinskim otpadom sukladno posebnim propisima koji uređuju upravljanje otpadom.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, izvođač iz članka 24. stavak (4) ovog Zakona, na gradilištu mora imati sljedeću dokumentaciju:

- građevnu dozvolu,
- glavni projekt ili izvedbeni projekt,
- elaborat o iskolčenju građevine.

(3) Uvjete, način i obrazac vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu propisat će ministar Pravilnikom.

(4) Dokumentacija koju izvođač mora imati na gradilištu a koja se odnosi na objekte iz članka 44. ovog Zakona primjenjuje se na odgovarajući način.

POGLAVLJE IX. UPORABNA DOZVOLA

Članak 63.

(Korištenje građevine)

(1) Izgrađena građevina smije se početi koristiti, odnosno staviti u pogon nakon što nadležno tijelo donese dozvolu za njezinu uporabu (u daljnjem tekstu: uporabna

dozvola).

(2) Uporabna dozvola za izgrađenu građevinu donosi se nakon obavljenog tehničkog pregleda.

(3) Stavak (1) ovog članka ne odnosi se na građevine i radove za koje je to određeno člankom 44. ovog Zakona.

Članak 64.

(Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole investitor podnosi nadležnom tijelu koje je izdalo građevnu dozvolu za građevinu.

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka treba priložiti:

- presliku građevne dozvole,
- geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja (situacija) za izgrađenu građevinu, odnosno geodetski snimak građevine i parcele izrađen na katastarskoj podlozi od strane nadležnih tijela uprave i pravnih i fizičkih osoba pod uvjetima kako je to propisano posebnim propisima iz oblasti katastra i geodetske djelatnosti,
- pisano izvješće izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine,
- pisano izvješće o stručnom nadzoru nad građenjem,
- dokumentaciju predviđenu propisima iz oblasti energetske učinkovitosti,
- projekt izvedenog stanja u slučajevima iz članka 36. ovog Zakona.

(3) Ako je građevina ili zahvat u prostoru takvog karaktera da po posebnim propisima podliježe obvezi dobivanja posebnih dozvola, suglasnosti i drugih akata prije izdavanja uporabne dozvole, uz zahtjev za izdavanje uporabne dozvole prilažu se i navedeni akti.

(4) U slučajevima građenja iz članka 44. ovog Zakona prilaže se pravomoćna lokacijska dozvola i ostala dokumentacija iz stavka (2) ovog članka ovisno o vrsti objekta, o čemu odlučuje tijelo koje izdaje uporabnu dozvolu.

Članak 65.

(Tehnički pregled)

(1) Tijelo nadležno za izdavanje uporabne dozvole dužno je u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva obaviti tehnički pregled građevine.

(2) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda građevine nadležno tijelo dužno je obavijestiti investitora. Investitor je dužan osigurati nazočnost sudionika u građenju na tehničkom pregledu.

(3) Tehnički pregled građevine obavlja povjerenstvo koje rješenjem osniva tijelo nadležno za izdavanje uporabne dozvole.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovog članka, nadležno tijelo je dužno donijeti u roku od osam dana od dana prijema urednog zahtjeva iz članka 64. ovog Zakona.

(5) Nadležno tijelo imenuje predsjednika i članove povjerenstva iz stavka (3) ovog članka i određuje tijela,

poduzeća i druge pravne osobe koje upućuju svoga ovlaštenog predstavnika kao člana povjerenstva.

(6) Predsjednik i članovi povjerenstva iz stavka (3) ovog članka moraju ispunjavati uvjete da su diplomirani inženjeri odgovarajuće struke odnosno da imaju završeno visoko obrazovanje najmanje drugog ciklusa bolonjskog sustava studiranja koji se vrednuje sa 300 ECTS bodova odgovarajuće struke s pet godina radnoga staža u struci i položenim stručnim ispitom.

(7) Broj članova povjerenstva ovisi o vrsti i složenosti objekta. U povjerenstvo se imenuje po jedan stručni član za svaku vrstu radova koje povjerenstvo pregleda (arhitektonski / građevinski, strojariski radovi, vodovod i kanalizacija, elektroinstalacije itd.) i predstavnici nadležnih tijela, poduzeća i drugih pravnih osoba koji prema odredbama posebnih zakona trebaju sudjelovati u radu povjerenstva.

(8) Tehničkim pregledom građevine utvrđuje se je li građevina izgrađena u skladu s građevnom dozvolom, glavnim projektom, izvedbenim projektom, projektom izvedenog stanja, tehničkim propisima i normama, kao i uvjetima za građevinu utvrđenim posebnim propisima.

(9) Predsjednik povjerenstva, o obavljenom tehničkom pregledu građevine sastavlja zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova povjerenstva za tehnički pregled građevine o tome može li se izgrađena građevina koristiti ili se moraju prethodno otkloniti utvrđeni nedostaci ili se ne može izdati uporabna dozvola. Zapisnik potpisuje predsjednik i svi članovi povjerenstva.

(10) Predsjednik povjerenstva za tehnički pregled građevine, dužan je u roku od osam dana od dana obavljenog tehničkog pregleda građevine zapisnik iz stavka (9) ovog članka, koji su potpisali svi članovi povjerenstva, dostaviti tijelu nadležnom za izdavanje uporabne dozvole.

Članak 66.

(Dužnost investitora u postupku)

Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkoga pregleda građevine, povjerenstvu za tehnički pregled građevine dati na uvid:

- a) dokumentaciju iz članka 62. ovog Zakona,
- b) dokaz o postignutoj kvaliteti radova, građevinskih proizvoda i opreme,
- c) zbirno izvješće revidenta o obavljenoj kontroli,
- d) ostalu dokumentaciju definiranu posebnim propisima ovisno od vrste građevine.

Članak 67.

(Postupak izdavanja uporabne dozvole)

(1) Za izdavanje uporabne dozvole nadležno je tijelo uprave koje je izdalo građevnu dozvolu za građevinu, odnosno tijelo uprave koje je izdalo pravomoćnu lokacijsku dozvolu iz članka 44. ovog Zakona.

(2) Ako je zapisnikom povjerenstva utvrđeno da je građevina izgrađena sukladno građevnoj dozvoli, odnosno pravomoćnoj lokacijskoj dozvoli iz članka 44. ovog Zakona i projektnoj dokumentaciji nadležno tijelo uprave

izdaje uporabnu dozvolu.

(3) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se rješenjem:

- a) ako je građevina izgrađena bez građevne dozvole,
- b) ako su tijekom građenja obavljene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishoda izmjena ili dopuna građevne dozvole,
- c) ako su tijekom građenja obavljene izmjene i dopune na građevini za koje nije potrebno ishodi izmjenu ili dopunu građevne dozvole i za koje nije dostavljen projekt izvedenog stanja,
- d) ako se u ostavljenom roku nisu otklonili nedostaci koji bitno utječu na stabilnost i sigurnost građevine i na ispunjavanje minimalnih zahtjeva vezanih za energetska učinkovitost zgrade iz članka 5. ovog Zakona,
- e) ako se po zapisniku o tehničkom pregledu utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti, da postoji neotklonjiva opasnost za stabilnost građevine, život ili zdravlje ljudi, okoliš, promet ili susjedne objekte ili ako priloženi projekt izvedenog stanja je u suprotnosti s građevnom dozvolom prema članku 36. ovog Zakona.

(4) Nadležno tijelo uprave dužno je poslati presliku uporabne dozvole nadležnom građevinskom inspektor.

Članak 68.

(Obavještavanje nadležnog građevinskog inspektora)

Ako se prilikom tehničkog pregleda utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonjiva opasnost za sigurnost građevine, za ljudske živote ili zdravlje te za okoliš, promet ili susjedne objekte, tijelo nadležno za izdavanje uporabne dozvole će o tome odmah obavijestiti nadležnog građevinskog inspektora.

Članak 69.

(Dozvola za probni rad)

(1) Tijelo uprave nadležno za izdavanje uporabne dozvole može, na temelju mišljenja povjerenstva za tehnički pregled, za građevinu koja po svom tehnološkom procesu s obzirom na ugrađene instalacije, opremu i postrojenja zahtijeva probni rad, izdati dozvolu za probni rad.

(2) Dozvola za probni rad može se donijeti samo pod uvjetom da je povjerenstvo za tehnički pregled građevine utvrdilo da je građevina izgrađena u skladu s izdanom građevnom dozvolom i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava ljudske živote i zdravlje, te okoliš i susjedne građevine.

(3) Tijekom trajanja probnoga rada građevine uspostavlja se i utvrđuje njezina potpuna tehnička ispravnost.

(4) Probni rad građevine iz stavka (1) ovog članka može trajati najdulje 12 mjeseci, a izuzetno, u posebno složenim tehnološkim procesima, probni rad se može produžiti za još 12 mjeseci.

Članak 70.**(Uporabna dozvola za dio građevine)**

Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati za dio građevine prije dovršetka cijele građevine:

- ako je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (npr. korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu električnom energijom i dr.),
- ako je u pitanju složena građevina iz članka 2. ovog Zakona,
- ako se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršetka cijele građevine,
- u slučaju složene građevine, pojedine uporabne dozvole za dijelove građevine se donose prema uvjetima određenim građevnom dozvolom, glavnim ili izvedbenim projektom i građevnom dozvolom za dijelove građevine,
- Nakon završetka složene građevine po potrebi, a na zahtjev investitora donosi se jedinstvena uporabna dozvola za cijelu građevinu.

Članak 71.**(Uporabna dozvola za objekte i zahvate čijem izvođenju se pristupa na temelju pravomoćne lokacijske dozvole)**

(1) Za objekte i zahvate čijem izvođenju se pristupa na temelju pravomoćne lokacijske dozvole izdaje se uporabna dozvola, izuzev za zahvate iz članka 44. stavka (1) točke a), b), c), d), e) i f) ovog Zakona.

(2) Na izdavanje uporabne dozvole iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona o izdavanju uporabne dozvole.

Članak 72.**(Postupak i žalba)**

(1) U postupku izdavanja uporabne dozvole primjenjuju se odredbe Zakona koji uređuje upravni postupak ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Protiv rješenja ili zaključka, za koji je propisana mogućnost izjavljivanja žalbe, kojeg je donijela nadležna gradska odnosno općinska služba u postupku izdavanja uporabne dozvole stranka može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana, od dana dostavljanja rješenja, odnosno zaključka.

(3) Protiv rješenja ili zaključka kojeg je donijelo Ministarstvo u postupku izdavanja uporabne dozvole stranka ne može izjaviti žalbu, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 73.**(Način i troškovi vršenja tehničkog pregleda)**

(1) Način vršenja tehničkog pregleda, sadržaj pisanog izvješća izvođača o izvedenim radovima i uvjetima korištenja građevine, sadržaj završnog izvješća nadzornog inženjera, sadržaj zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu, sadržaj zapisnika povjerenstva, te naknada za rad članova povjerenstva propisat će se Pravilnikom kojeg donosi ministar.

(2) Troškove obavljanja tehničkog pregleda snosi investitor u skladu s posebnim propisom.

(3) Ministar donosi Pravilnik kojim se reguliraju troškovi vršenja tehničkog pregleda prilikom izdavanja uporabnih dozvola za koje je nadležno Ministarstvo.

(4) Gradonačelnik odnosno općinski načelnik donosi Odluku kojom se propisuju troškovi vršenja tehničkog pregleda prilikom izdavanja uporabnih dozvola za koje je nadležna gradska, odnosno općinska služba uprave.

POGLAVLJE X.**UPORABA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE****Članak 74.****(Uporaba i održavanje građevine)**

(1) Građevina se može koristiti samo na način koji je u skladu s njezinom namjenom.

(2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu tako da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu iz članka 5. ovog Zakona.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog čega je ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela te ako postoji opasnost za susjedne građevine ili zdravlje ljudi, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.

Članak 75.**(Rekonstrukcija građevine)**

(1) Investitor je dužan pribaviti građevnu dozvolu ako namjerava rekonstruirati postojeću građevinu.

(2) Na rekonstrukciju postojeće građevine na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

POGLAVLJE XI.**UKLANJANJE GRAĐEVINE****Članak 76.****(Uklanjanje građevine)**

(1) Vlasnik građevine može pristupiti ukklanjanju građevine ili njezinoga dijela samo na temelju dozvole za ukklanjanje građevine.

(2) Dozvolu za ukklanjanje građevine izdaje nadležno tijelo uprave.

(3) Zahtjevu za ukklanjanje građevine prilažu se:

- dokaz o pravu vlasništva građevine,
- projekt ukklanjanja građevine,
- suglasnost nadležnih tijela ako se tim ukklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.),
- procjena utjecaja na okoliš, u skladu s posebnim zakonom.

(4) Projekt ukklanjanja građevine sadrži:

- sve potrebne nacрте ovisno o vrsti građevine,
- tehnički opis ukklanjanja građevine i način

- zbrinjavanja građevinskog otpada,
- c) proračune stabilnosti konstrukcije ili njezinih dijelova tijekom uklanjanja, odnosno demontaže,
 - d) mjere za otklanjanje i smanjenje utjecaja na okoliš prilikom uklanjanja građevina u skladu sa posebnim propisom iz oblasti zaštite okoliša,
 - e) tehnička rješenja osiguranja stabilnosti okolnih objekata i zemljišta proračun stabilnosti okolnog i drugog zemljišta i/ili okolnih i drugih građevina, ako uklanjanje građevine ili način njezina uklanjanja utječe na stabilnost tog zemljišta i/ili udovoljavanje temeljnim zahtjevima tih građevina, tehnička rješenja osiguranja stabilnosti okolnih objekata i zemljišta.
- (5) Odredba o uklanjanju građevine iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na uklanjanje građevine na temelju inspeksijskoga rješenja.
- (6) Projekt uklanjanja građevine podliježe kontroli projekta u pogledu mehaničke otpornosti i stabilnosti za slučaj da način uklanjanja građevine utječe na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili udovoljavanje temeljnim zahtjevima okolnih i drugih građevina.

POGLAVLJE XII. NADZOR

Članak 77.

(Poništenje i ukidanje građevne dozvole po pravu nadzora)

- (1) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su građevnom dozvolom koja je konačna u upravnom postupku povrijeđene odredbe ovog Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu poništiti po pravu nadzora.
- (2) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su uporabnom dozvolom koja je konačna u upravnom postupku povrijeđene odredbe ovog Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu po pravu nadzora ukinuti.
- (3) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju Ministarstvo može po službenoj dužnosti, na prijedlog građevinskog inspektora ili na prijedlog ovlaštene osobe donijeti u roku dvije godine od dana konačnosti građevne odnosno uporabne dozvole.

Članak 78. (Inspeksijski nadzor)

Inspeksijskim nadzorom, prema ovome Zakonu, obavlja se nadzor nad radom sudionika u građenju, nad subjektima i sudionicima korištenja, održavanja i uklanjanja građevine, nadzor kvalitete građevinskih proizvoda koji se ugrađuju, kao i nadzor nad izvođenjem radova za koje nije potrebna građevna dozvola.

Članak 79. (Građevinski inspektori)

- (1) Inspeksijski nadzor, prema ovom Zakonu, obavljaju građevinski inspektori.
- (2) Na građevinama iz članka 47. stavak (1) i (2)

ovog Zakona inspeksijski nadzor provodi županijski građevinski inspektor.

(3) Na ostalim građevinama za koje građevnu dozvolu izdaje gradska odnosno općinska služba uprave nadležna za građenje inspeksijski nadzor provodi gradski odnosno općinski građevinski inspektor.

(4) Za županijskog građevinskog inspektora može biti postavljena osoba s visokom stručnom spremom građevinske ili arhitektonske struke odnosno osoba s visokim obrazovanjem prvog ciklusa koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja građevinske ili arhitektonske struke s najmanje tri godine radnog staža u struci nakon završene visoke stručne spreme, koja ispunjava i druge uvjete propisane posebnim propisima iz oblasti državne službe i inspekcije u Županiji.

(5) Za općinskog i gradskog građevinskog inspektora može biti postavljena osoba s visokom stručnom spremom građevinske ili arhitektonske struke odnosno osoba sa visokim obrazovanjem prvog ciklusa koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja građevinske ili arhitektonske struke s najmanje tri godine radnog staža u struci nakon završene visoke stručne spreme, koja ispunjava i druge uvjete propisane posebnim propisima iz oblasti državne službe i inspekcije u Županiji.

(6) Županijski, gradski i općinski inspektori svoj identitet dokazuju službenom iskaznicom.

Članak 80.

(Provođenje inspeksijskog nadzora)

U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima građenja rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu građenja i uklanjanje građevine, zabranu uporabe građevine i izricati inspeksijske mjere.

Članak 81.

(Otklanjanje nepravilnosti)

- (1) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima građenja rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje utvrdi.
- (2) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine da otkloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tijekom njezine uporabe ako utvrdi da ti nedostaci predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi, okoliš, druge građevine ili stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Članak 82.

(Obustava građenja)

- (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti obustavu daljnjeg građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova ako:
- a) se građevina gradi, odnosno rekonstruira na temelju građevne dozvole koja nije postala pravomoćna,
 - b) se građevina gradi, odnosno rekonstruira protivno

građevnoj dozvoli, te odrediti primjereni rok za usklađivanje izvedenoga stanja s odobrenim projektom građevine, odnosno ishodenje izmjene ili dopune građevne dozvole,

- c) se nakon zaključka kojim se dopušta postupak obnove građevne dozvole nastavi s izvođenjem radova,
- d) se građevina gradi, odnosno rekonstruira, a da u roku određenim rješenjem iz članka 81. stavka (1) ovog Zakona nisu otklonjeni uočene nepravilnosti,
- e) utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, propisana člankom 5. ovog Zakona, te odrediti primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka,
- f) utvrdi da se radovi izvode tako da se ugrožava sigurnost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite ako je to potrebno,
- g) utvrdi da radove izvodi ili nadzire pravna ili fizička osoba koje nije registrirana, odnosno ovlaštena za izvođenje ili nadziranje te vrste radova, odnosno koja ne ispunjava posebne uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) U slučajevima iz stavka (1) ovog članka, građevinski inspektor će, na licu mjesta, narediti zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

(3) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta, odnosno građevine propisuje ministar Pravilnikom.

Članak 83.

(Način uklanjanje građevine)

(1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se građevina ili njezin dio ukloni, odnosno da se uspostavi prijašnje stanje ako se:

- a) gradi ili je izgrađena bez građevne dozvole a građevna dozvola se nije pribavila ni u naknadno određenom roku,
- b) gradi protivno građevnoj dozvoli, a u određenom roku se nije uskladilo izvedeno stanje s odobrenim projektom građevine, odnosno ako se nije ishodišla izmjena ili dopuna građevne dozvole,
- c) tijekom građenja utvrde neotklonjivi nedostaci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi životi ljudi ili okoliš.

(2) Inspektor će narediti, kada je to potrebno, i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga ako:

- a) utvrdi da je, zbog dotrajalosti ili većih oštećenja, neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i ljudske živote, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti, inspektor će narediti vlasniku građevine da ukloni građevinu ili njezin dio. Inspektor ujedno naređuje

i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr. podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.),

- b) se u skladu s člankom 61. stavak (9) ovog Zakona, ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova (barake, nadstrešnice, instalacije, skladišta, zajedničke nastambe te druge građevine i uređaji).

(3) U slučajevima iz stavka (1) točke a) i b) ovog članka, inspektor će, prije donošenja rješenja, na licu mjesta narediti zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

(4) Ako se građevina iz stavka (2) točka a) ovog članka nalazi u naseljima ili dijelovima naselja, koja su upisana u registru spomenika kulture ili je građevina spomenik kulture ili se nalazi na zaštićenom dijelu prirode, rješenje o uklanjanju ne može se donijeti bez suglasnosti tijela županijske uprave nadležnog za zaštitu kulturno-povjesne i prirodne baštine. Postupak davanja suglasnosti kod tijela županijske uprave nadležnog za zaštitu kulturno-povjesne i prirodne baštine je žuran.

(5) Ako u slučajevima iz stavka (1) i (2) ovog članka investitor ne postupi prema rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njezinoga dijela, rješenje će se izvršiti pomoću druge osobe, na trošak investitora.

(6) Način izvršenja rješenja određuje građevinski inspektor.

Članak 84.

(Odgovarajuća primjena)

Odredbe članka 82. i 83. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju kada se građevina gradi suprotno, odnosno bez lokacijske dozvole s pravom gradnje.

Članak 85.

(Zabrana uporabe građevine)

Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti zabranu uporabe građevine ili njenog dijela u slučaju:

- a) kada nije pribavljena uporabna dozvola za građevinu ili njen dio,
- b) ukoliko je uporaba građevine opasna po život i zdravlje ljudi ili životinja,
- c) ukoliko za nju nije pribavljena dozvola za probni rad ili je rok za probni rad istekao, a da nije pribavljena uporabna dozvola.

Članak 86.

(Inspekcijske mjere)

(1) Inspektor, izuzetno, može usmeno narediti izvršenje mjera iz članka 82. stavka (1) točka a) i e) i članka 83. stavka (1) točka c) i članka 83. stavak (2) točka a) ovog Zakona radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi te za imovinu te naređene mjere unijeti u zapisnik.

(2) Izvršenje naređenih mjera počinje teći uručenjem zapisnika.

(3) Inspektor je dužan donijeti pisano rješenje o naređenim mjerama iz stavka (2) ovog članka u roku od tri dana od dana kada je naređeno izvršenje mjera.

(4) O poduzimanju mjera i radnji za koje je ovim zakonom ovlašten, građevinski inspektor obvezno donosi rješenje.

(5) U postupku inspeksijskoga nadzora primjenjuju se propisi o upravnom postupku i propisi kojima se regulira oblast inspeksijskog nadzora, ako odredbama ovog Zakona nije drugačije utvrđeno.

(6) Na rješenje gradskog odnosno općinskog građevinskog inspektora iz stavka (4) ovog članka, može se izjaviti žalba županijskom građevinskom inspektoratu, i to u roku od osam dana od dana primitka rješenja.

(7) Na rješenje županijskog građevinskog inspektora iz stavka (4) ovog članka, može se izjaviti žalba Ministarstvu i to u roku od osam dana od dana primitka rješenja.

POGLAVLJE XIII. KAZNE NE ODREDBE–PREKRŠAJI

Članak 87.

(Prekršaj investitora)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora ako:

- a) projektiranje, građenje ili provođenje nadzora povjeri osobi koje nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 22. stavak (2) ovog Zakona),
- b) ne osigura nadzor nad građenjem (članak 22. stavak (3) ovog Zakona),
- c) ne prijavi početak građenja u propisanome roku (članak 22. stavak (7) ovog Zakona),
- d) u propisanom roku ne pribavi elaborat iskolčenja građevine. (članak (22) stavak (8) ovog Zakona),
- e) u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš (članak 22. stavak (9) ovog Zakona),
- f) u propisanom roku ne prijavi promjenu investitora (članak 22. stavak (10) ovog Zakona),
- g) kontrolu projekta povjeri pravnoj osobi koja nije revident (članak 26. ovog Zakona),
- h) pristupi građenju bez građevne dozvole (članak 43. ovog Zakona),
- i) pristupi građenju bez lokacijske dozvole odnosno gradi protivno iste (članak 44. ovog Zakona),
- j) gradi protivno građevnoj dozvoli, a nije dobio izmjenu ili dopunu građevne dozvole (članak 56. ovog Zakona),
- k) za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove (članak 61. stavak (5) ovog Zakona),
- l) za potrebe gradilišta zauzme javnoprometnu površinu bez dozvole mjerodavnog tijela (članak 61. stavak (7) ovog Zakona),
- m) nakon završetka građenja ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš (članak 61. stavak (9) ovog Zakona),
- n) koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 63. stavak (1) ovog Zakona),

o) u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom građevine (članak 67. stavak (3) ovog Zakona).

(2) Za prekršaj iz članka 87. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz članka 87. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se fizička osoba u svojstvu investitora novčanom kaznom u iznosu od 300,00KM do 1.500,00 KM.

Članak 88.

(Prekršaj izvođača koji gradi za račun nepoznatog kupca)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao izvođač koja gradi za račun nepoznatog kupca ako nadzor ne povjeri drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje nadzora (članak 22. stavak (4) ovog Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba kao izvođač koja gradi za račun nepoznatog kupca ako nadzor ne povjeri drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje nadzora (članak 22. stavak (5) ovog Zakona).

(3) Za prekršaj iz članka 88. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1000,00 KM.

Članak 89.

(Prekršaj za nadzor nad građenjem)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koje provodi nadzor nad građenjem ako:

- a) ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova nadzora (članak 25. stavak (2) ovog Zakona),
- b) imenuje nadzornog inženjera koji ne ispunjava uvjete prema odredbama ovog Zakona (članak 25. stavak (2) ovog Zakona),
- c) ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s građevnom dozvolom, odnosno projektom (članak 25. stavak (7) točka b) ovog Zakona),
- d) ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa zahtjevima projekta i da bude dokazan odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (članak 25. stavak (7) točka c) ovog Zakona).

(2) Za prekršaj iz članka 89. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz članka 89., stavak (1), točke, c) i d) ovog Zakona kaznit će se i nadzorni inženjer novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz članka 89., stavak (1), točke a), c) i d) ovog Zakona kaznit će se fizička osoba koja obavlja nadzor novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 90.**(Prekršaj vlasnika građevine)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

- koristi građevinu protivno njezinoj namjeni (članak 74. stavak (1) ovog Zakona),
- ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (članak 74. stavak (2) ovog Zakona),
- pristupi uklanjanju građevine ili ukloni građevinu ili njezin dio bez dozvole mjerodavnog tijela (članak 76. stavak (1) ovog Zakona).

(2) Za prekršaj iz članka 90. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika građevine novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz članka 90. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i fizička osoba kao vlasnik građevine novčanom kaznom u iznosu od 200,00KM do 1.500,00 KM.

Članak 91.**(Prekršaj u postupku projektiranja)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja projektira ako:

- ne ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom za projektiranje iz članka 23. stavak (2) ovog Zakona,
- angažira projektanta, a ne sklopi ugovor iz članka 23. stavak (3) ovog Zakona,
- imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete iz članka 23. stavak (9) i (10) ovog Zakona,
- ako izradi izvedbeni projekt koji nije u skladu s glavnim projektom iz članka 35. ovog Zakona,
- ne označi i ne uveže projekt i njegove dijelove iz članka 39. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz članka 91. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz članka 91. stavak (1) točke d) i e) ovog Zakona kaznit će se koordinator projekta, projektant voditelj i projektant novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Članak 92.**(Prekršaj izvođača)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao izvođač ako:

- ne ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom za obavljanje djelatnosti iz članka 24. stavak (2) ovog Zakona,
- ne sklopi ugovor s fizičkom ili pravnom osobom

- iz članka 24. stavak (3) ovog Zakona,
- ne gradi sukladno građevnoj dozvoli iz članka 24. stavak (6) točka a) ovog Zakona,
- ako radove izvodi tako da tehnička svojstva građevine ne odgovaraju zahtjevima iz članka 24. stavak (6) točka b) ovog Zakona,
- ne ugrađuje proizvode i opremu sukladno članku 24. stavak (6) točka c) ovog Zakona,
- ne dokaže kvalitetu radova te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama članka 24. stavak (6) točka d) ovog Zakona,
- tijekom građenja ne poduzme mjere radi sprječavanja ugrožavanja sigurnosti okolnih građevina, prometne površine, komunalnih i drugih instalacija te stabilnosti okolnog tla iz članka 24. stavak (6) točka f) ovog Zakona,
- imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete iz članka 24. stavak (7) ovog Zakona,
- pristupi građenju bez građevne dozvole iz članka 43. ovog Zakona,
- ne ogradi gradilište sukladno odredbama članka 61. stavak (1), (2) i (3) ovog Zakona,
- koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog temelja iz članka 61. stavak (6) ovog Zakona,
- koristi javnoprometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili poduzeća iz članka 61. stavak (7) ovog Zakona,
- ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš nakon završetka građenja iz članka 61. stavak (9) ovog Zakona,
- na gradilištu nema propisanu dokumentaciju sukladno članku 62. stavak (1) ovog Zakona,
- ne vodi građevinski dnevnik sukladno Pravilniku o vođenju građevinskog dnevnika na gradilištu iz članka 62. stavak (3) ovog Zakona,
- nastavi građenje na gradilištu nakon donošenja rješenja o zatvaranju gradilišta iz članka 82. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz članka 92. stavak (1) točke c), d), e), f), g), i), j), k), l), m), n), o) i p) ovog Zakona kaznit će se i voditelj građenja, odnosno pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz članka 92. stavak (1) ovog Zakona kaznit će se fizička osoba kao izvođač novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 93.**(Prekršaj revidenta)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM i kaznit će se za prekršaj revident i odgovorni revident ako:

- prilikom kontrole projekta propusti uočiti

nedostatke koji mogu znatnije utjecati na tehnička svojstva građevine utvrđena člankom 5. ovog Zakona,

- b) obavi kontrolu projekta koji je u cijelosti ili njegov pojedini dio izradila pravna osoba u kojem je uposlen sukladno članku 26. stavak (7) i (8) ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i pravna osoba kao revident u kojem je revident odnosno odgovorni revident uposlen, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao revident ako obavi kontrolu projekta u cijelosti ili njegov pojedini dio, a ne sklopi ugovor sa revidentom odnosno odgovornim revidentom ili pravnim osobama iz članka 26. stavak (4) ovog Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj revident odnosno odgovorni revident ako obavi kontrolu projekta u cijelosti ili njegov pojedini dio, a ne sklopi ugovor s pravnom osobom za koju je obavio kontrolu iz članka 26. stavak (4) ovog Zakona.

(5) Za prekršaje iz članka 93. stavak (1) i stavak (3) ovog Zakona kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

POGLAVLJE XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 94.

(Nastavak upravnog postupka)

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim tijelom do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a do toga dana nije doneseno prvostupajsko rješenje, ili je rješenje prije toga bilo poništeno i vraćeno prvostupajskim tijelima na ponovni postupak, postupak će se završiti prema odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 95.

(Usklađivanje s odredbama Zakona)

Pravne i fizičke osobe, sudionici u građenju, dužni su uskladiti s odredbama ovog Zakona svoje poslovanje i registraciju obavljanja određenih poslova u građenju u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 96.

(Donošenje podzakonskih propisa)

(1) Skupština Županije Zapadnohercegovačke će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku o legalizaciji građevina iz članka 97. stavak (1) ovog Zakona.

(2) Vlada Županije će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Uredbu o

prostornim standardima, urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za osobe sa smanjenim tjelesnim mogućnostima iz članka 9. stavak (4) ovog Zakona.

(3) Ministar će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- Pravilnik o polaganju stručnog ispita iz članka 28. stavak (3) ovog Zakona,
- Pravilnik o uređenju gradilišta iz članka 61. stavak (10) ovog Zakona,
- Pravilnik o vođenju građevinskog dnevnika na gradilištu iz članka 62. stavak (3) ovog Zakona,
- Pravilnik o tehničkom pregledu iz članka 73. stavak (1) ovog Zakona,
- Pravilnik o troškovima tehničkog pregleda iz članka 73. stavak (3) ovog Zakona,
- Pravilnik o načinu zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta odnosno građevine iz članka 82. stavak (3) ovog Zakona,
- Pravilnik o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji tehničke dokumentacije iz članka 32. stavak (3) ovog Zakona.

(4) Gradska odnosno općinska vijeća će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku o legalizaciji građevina iz članka 97. stavak (2) ovog Zakona.

(5) Gradonačelnik odnosno općinski načelnik će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku o troškovima tehničkog pregleda iz članka 73. stavak (4) ovog Zakona.

(6) Do donošenja podzakonskih propisa iz članka 96. iz stavka (2) i (3) točka a), b), c), d), e) i g) ovog Zakona shodno će se primjenjivati odredbe odgovarajućih podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju federalnog zakona iz oblasti prostornog planiranja ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

(7) Do donošenja Pravilnika iz članka 96 stavak (3) točka f) ovog Zakona primjenjuje se Pravilnik o načinu zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta odnosno građevine („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 7/00).

Članak 97.

(Legalizacija)

(1) Legalizacija građevina za koje građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo koje su bespravno izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona i koje ne posjeduju sve dozvole propisane za građenje i korištenje građevine provest će se sukladno odredbama Odluke koju će donijeti Skupština Županije Zapadnohercegovačke.

(2) Legalizacija građevina za koje građevnu dozvolu izdaje gradsko odnosno općinsko tijelo uprave nadležno za poslove građenja, koje su bespravno izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona i koje ne posjeduju sve dozvole propisane za građenje i korištenje građevine provest će se sukladno odredbama Odluke koju će donijeti gradsko odnosno općinsko vijeće.

(3) Do donošenja propisa o legalizaciji iz stavka (1) i (2) ovog članka nadležno tijelo uprave će za objekte, koji su izgrađeni u posebnim okolnostima, prije stupanja na snagu ovog Zakona i bez građevne dozvole, na zahtjev investitora, ukoliko se ti objekti mogu uklopiti u dokumente prostornog uređenja, odnosno usuglasiti s odredbama ovog Zakona, Zakona o prostornom uređenju, podzakonskim propisima, te odredbama posebnih zakona kojima je predviđeno izdavanje posebnih suglasnosti, uvjeta, potvrda ili mišljenja, na temelju prethodno izdane lokacijske dozvole o zadržavanju objekta u prostoru izdati građevnu, odnosno uporabnu dozvolu.

(4) Za izdavanje građevne i uporabne dozvole za objekte iz stavka (3) ovog članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Članak 98.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o građenju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 4/99, 15/01, 10/03 i 18/11).

Članak 99.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

SKUPŠTINA

Broj: 01-02-2-XIV-343/24

Široki Brijeg, 22. ožujka godine

Predsjednik

Ivan Jelčić

267

Na temelju članka 15. točka f) i h) i 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 10/03) Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 14. sjednici održanoj 22. ožujka 2024. godine d o n o s i

ZAKON

O PROSTORNOM UREĐENJU

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet zakona)

(1) Ovim Zakonom se uređuje sustav prostornog uređenja: načela za plansko uređenje prostora, ustroj

sustava prostornog uređenja, dokumenti prostornog uređenja, njihov sadržaj, način izrade i donošenja, provođenje dokumenata prostornog uređenja i nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona.

(2) Prostornim uređenjem osigurava se gospodarenje, zaštita i upravljanje prostorom Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), kao osobito vrijednim i ograničenim prirodnim dobrom.

Članak 2.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- Prostor je sastav fizičkih struktura na površini tla, odnosno na, iznad i ispod površine tla i vode dokle dopiru neposredni utjecaji ljudske djelatnosti.
- Prostorni razvitak podrazumijeva razvitak i unaprijeđenje prirodnog i izgrađenog prostora kao rezultat prirodnih i ljudskih djelovanja.
- Prostorno uređenje je planiran razmještaj djelatnosti i objekata na određenom području.
- Plansko prostorno uređenje podrazumijeva korištenje, zaštitu i upravljanje prostorom u cilju održivog razvitka na temelju cjelovitog pristupa u planiranju prostora.
- Održivi razvitak je osiguranje takvog korištenja prostora, koji uz očuvanje okoliša, prirode i trajnog korištenja prirodnih dobara, te zaštitu kulturno - povijesnog naslijeđa i drugih prirodnih vrijednosti, zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, bez ugrožavanja jednakih mogućnosti za zadovoljavanje potreba budućih generacija.
- Prostorno planiranje kao interdisciplinarna djelatnost je institucionalni i tehnički oblik za upravljanje prostornom dimenzijom održivosti, kojom se, na temelju procjene razvojnih mogućnosti u okviru zadržavanja posebnosti prostora, zahtjeva zaštite prostora i očuvanja kvalitete okoliša, određuju namjene prostora/površina, uvjeti za razvoj djelatnosti i njihov razmještaj u prostoru, uvjeti za poboljšanje i urbanu obnovu izgrađenih područja, te uvjeti za ostvarivanje planiranih zahvata u prostoru.
- Grad, u smislu ovog Zakona, je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva i koja je kao takva utvrđena zakonom.
- Općina je jedinica lokalne samouprave koja je uspostavljena zakonom.
- Selo je naselje kao posebna funkcionalna cjelina koja se nalazi izvan granica šireg urbanog područja.
- Građevinsko zemljište je neizgrađeno i izgrađeno zemljište u gradskim, mješovitim i seoskim naseljima, koje je prostornim i urbanističkim planovima namijenjeno za izgradnju građevina i druge zahvate u prostoru, sukladno odredbama